Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 52 (1552) ♦ Вівторок, 25 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

І кадри не вічні, і принципи — не панацея

Чергове засідання Ради національної безпеки й оборони, яке відбулося минулої суботи, присвячувалося забезпеченню України енергоносіями. Через це присутність на ньому Голови Верховної Ради Олександра Мороза навряд чи була випадкова, бо він, як ніхто краще, обізнаний з результатами роботи тимчасової парламентської комісії, яка вивчає саме це питання. Схоже, що ця обставина стала також вирішальною під час затвердження рішень Ради безпеки й оборони. А вони стосуватимуться змін, і кадрових в тому числі, в системі управління паливно-енергетичним комплексом. Цікаво, що, за словами секретаря РНБО Володимира Горбуліна, територіальний принцип розподілу газу, затверджений урядом, не є панацеєю і «узаконювати його не слід».

Крім того, уряду доручено внести на розгляд Верховної Ради законопроекти, які позбавляють спільні підприємства податкових пільг.

Один візит — багато зустрічей

Учора розпочався офіційний візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Угорської Республіки. Як повідомили у прес-службі Верховної Ради, програма —досить насичена. Заплановано зустрічі з головою Державних зборів (ДЗ) Угорщини З. Галом, Прем'єр-міністром Д. Хорном, головами комісії у закордонних справах ДЗ М. Еорші та бюджетно-фінансової комісії Б. Кадаром, а також відвідання пленарних засідань. Делегація матиме зустріч з Президентом Угорської Республіки А. Генцем, візьме участь у засіданні «круглого столу», під час якого Голова ВР матиме змогу зустрітися з головами всіх парламентських фракцій, а також з представниками різних політичних партій. По-тому Олександр Мороз матиме розмову з керівництвом спільної угорсько-італійської компанії «Ганц Ансалдо», що спеціалізується на виробництві електронно-технічного обладнання.

ВИСТУП Президента України Л. Д. КУЧМИ при поданні Річного послання до Верховної Ради України 21 березня 1997 року

Дорогі співвітчизники!

Шановні Голово Верховної Ради, народні депутати!

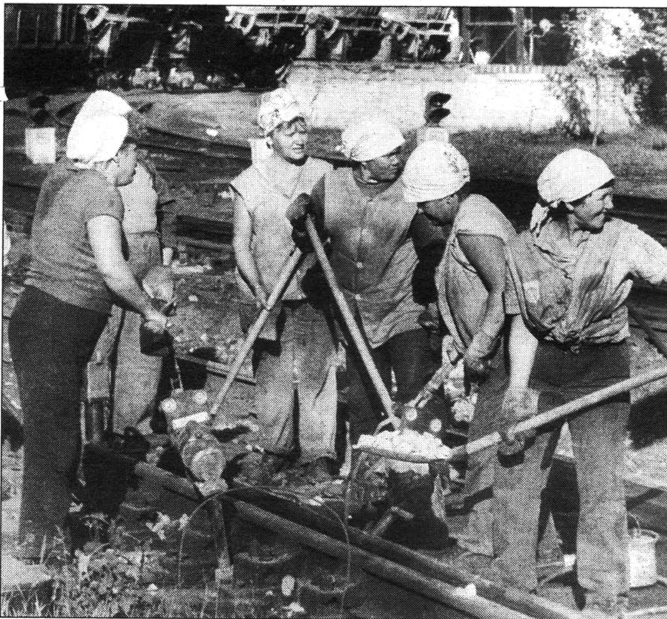
Відповідно до пункту 2 статті 106 Конституції звертаюся з Посланням "Про внутрішнє і зовнішнє становище України».

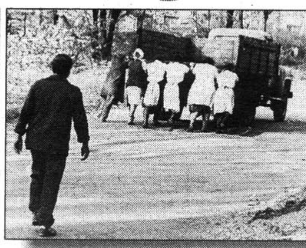
Оскільки раніше у парламент двічі вносилися економічні доповіді, то за моїм дорученням документ такого змісту вам також буде подано, але Кабінетом Міністрів. Це узгоджується з його конституційними повноваженнями.

Запровадження практики послань Президента — одне з підтверджень того, що ми прагнемо стати врівень з розвиненими демократіями. Однак при цьому мусимо враховувати дві обставини.

(Продовження на 3-й стор.).

Нічні бабоньки

Колись усміхнені обличчя передовиць виробництва завдяки газетам пізнавав кожний школяр. Ними пишалися, їх нагороджували медалями і відправляли на з'їзди. Та в тім-то і вся штука: на фотографіях з дошки пошани не видно було ані розпухлих від багаторічного стояння за токарним верстатом вен, ані вражених силікозом легень.

(Закінчення на 12-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів»

(Читайте на 8-й стор.).

Знайдено тіло народного депутата Миколи Заварзіна

У неділю о 10.00 у своїй київській квартирі знайдено мертвим народного депутата Миколу Заварзіна, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Центрі громадських зв'язків ГУВС України по Києву.

М. Заварзін, 1944 р. народження, працював у комісії з питань оборони та безпеки, був членом фракції «Комуністи за соціальну справедливість і народовладдя». Його було обрано депутатом по 129-му Червоноармійському округу Донецької області.

Як повідомили в ЦГЗ, огляд квартири та тіла депутата не виявили ознак насильницької смерті, пограбування, кримінальних проявів. Проводиться медична експертиза.

За свідченнями його колег, М. Заварзін скаржився на стан здоров'я.

Однак на місце пригоди у неділю виїжджали міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко, його заступники Володимир Мельников і Микола Піддубний.

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає, що 20 березня 1997 року на 53-му році життя раптово помер народний депутат України, член Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки

ЗАВАРЗІН
Микола Володимирович,

і висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

У номер

Які будуть результати?

Триває офіційний візит Президента Азербайджанської Республіки Гейдара Алієва в Україну. Сьогодні, як повідомила прес-служба Верховної Ради, має відбутися зустріч азербайджанського президента з першим заступником Голови Верховної Ради Олександром Ткаченком.

Напередодні візиту начальник управління країн СНД МЗС України Станіслав Лазебник повідомив кореспондентові «ГУ» про складну підготовку цього візиту. Річ у тім, що порівняно з іншими країнами СНД Україна та Азербайджан мають ще мало спільних робочих документів. Договірно-правова база між державами почала створюватися лише з липня 1995 року, коли Президент України Леонід Кучма відвідав Баку. Тому до підписання у Києві плановано близько 17 угод та інших документів.

Справді, Азербайджан — це той регіон, та держава, яка дуже вигідна для економічного співробітництва Україні. В свою чергу Азербайджан хоче співпрацювати з нами.

Урожай-97

Гуртом і батька легше бити

Спільну нараду перед початком весняно-польових робіт провели Світловодська міська рада та районна держадміністрація Кіровоградської області. На неї запросили керівників промислових та сільськогосподарських підприємств, щоб обговорити проблеми допомоги селянам у проведенні посівної кампанії. Промисловці не залишилися осторонь хліборобських бід. Зібрання постановило: виробниче об'єднання «Олімп», АТ «Чисті метали», заводи «Буддеталь», «Калькулятор», будівельне управління № 1, автопідприємство виробничого об'єднання «Дніпроенергобудпром» та інші допоможуть трудівникам району завезти виділені державою мінеральні добрива та посівний матеріал, закрити вологу, підживити озимі, посіяти ранні та пізні зернові...

Призначення

Фонд держмайна тепер під знаком Володимира Ланового

Президент України Леонід Кучма своїм Указом призначив Володимира Ланового виконувачем обов'язків глави Фонду держмайна України, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Володимир Лановий, 1952 року народження. У 1991 році обіймав пост державного міністра з питань власності та підприємництва, потім — міністра економіки. З березня по липень 1992-го — займав пост віце- прем'єра. Пізніше організував і очолив неурядовий Центр ринкових реформ. До останнього часу був радником Президента України.

Все о бухгалтерском учете

АНОНС

АНОНС ГАЗЕТИ «ВСЕ ПРО БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК» ВІД 26 БЕРЕЗНЯ

— повний перелік підакцизних товарів (станом на 17 березня 1997 року);

— знос основних фондів — доступний метод перевірки достовірності нарахування;

— ПДВ та приватний підприємець — продовження циклу статей Володимира Пушкарука;

— чи нараховуються внески на державне соціальне страхування на стипендії студентів усіх рівнів;

— на питання про законність дій податкових адміністрацій щодо позовів відповідає відомий економіст Марк Бейгельзімер;

— «Бухгалтер та бартер»: акцизний збір при бартерних операціях в Україні та за її межами;

— конфіскація майна громадян: можливості та права податкової адміністрації — консультації адвоката;

— бухгалтерський облік приватизаційних сертифікатів — відповіді на запитання читачів;

— протизаконні валютні угоди — як знайти «крайнього». Читайте матеріал відомого юриста П. Андрушка;

— нові строки сплати ПДВ: як їх визначити? Роз'яснення Державної податкової адміністрації України.

Заява

Фракції «Комуністи України — за соціальну справедливість і народовладдя» та Президії Центрального Комітету Компартії України

З приводу Послання Президента України до Верховної Ради України

Щорічне Послання, з яким Президент відповідно до ст. 106 Конституції України звернувся 21 березня ц. р. до Верховної Ради України, викликає глибоке розчарування і невдоволення.

Зазначивши, що ситуація в країні є вкрай складною і небезпечною, обумовленою насамперед кризовими процесами в економіці, глава держави змушений був визнати, що розвиваються ці процеси «на власній базі, набутій за останні роки», що основні джерела нинішніх труднощів —у некомпетентності, низькому професіоналізмі, тотальній безвідповідальності управлінських структур, їх корумпованості.

З такою констатацією не можна не погодитись. Однак Президент не наважився сказати головне, а саме, що нинішнє критичне становище української економіки, розвал вітчизняної науки, деградація духовної сфери, зведнення переважної більшості населення є результатом хибного в своїй основі, нав'язаного Міжнародним валютним фондом курсу, бездарного керівництва країною. Якщо за два з половиною роки двічі змінилися керівники уряду, 16 міністрів, а сьогодні Президент фактично ставить питання про невідповідність посаді й нинішнього Прем'єра, інших членів уряду, то закономірно постає питання: хто ж у країні визначає кадрову політику, хто розставляє кадри на ключових посадах в уряді, інших управлінських структурах?

Президентська доповідь не містить жодної свіжої думки. Вона свідчить лише про те, що згубний для України курс економічної і соціальної політики провадитиметься й далі, як того вимагають зарубіжні політики і фінансові кола, що дедалі інтенсивніше чинитиметься розграбування народного добра в процесі приватизації, стане предметом купівлі і продажу національне багатство України — земля, чим зможуть скористатися й так звані «іноземні інвестори», що під приводом зменшення податкового тягаря трудящі будуть позбавлені переважної більшості соціальних гарантій.

Ось чому наші люди так і не почули від Президента:

— кому були потрібні так звані «реформи», які завели нашу економіку в безодню, а переважну більшість народу відкинули за межу виживання, заради чого і заради кого вони голодують, передчасно вмирають, втрачають роботу і заробіток, а купка багатіїв наживається на народному горі;

— коли держава розрахується із заборгованістю по заробітній платі, пенсіях, допомогах, стипендіях, інших соціальних виплатах (тим часом, у черговому меморандумі українського уряду Міжнародному валютному фонду, який приховуваний від власного народу, відверто сказано, що це буде зроблено повністю лише у 1998 році);

— коли будуть повернуті вкрадені державою трудові заощадження;

— що реально буде зроблено для відвернення безробіття;

— чому на порушення нещодавно прийнятої Конституції України, про яку говорив Президент, у нашій країні вже фактично ліквідоване безплатне медичне обслуговування, руйнується система безплатного навчання, найсправедливіша в світі система соціального забезпечення, яка існувала за Радянської влади;

— чому не припиняється дискримінація старших поколінь, передусім учасників Великої Вітчизняної війни, а їхня честь і гідність принижуються на догоду недобиткам ОУН-УПА —українського різновиду фашизму.

Власне, Президент і не міг дати чесну доповідь на ці та інші гострі питання, бо, по-перше, він фактично обманув виборців, оскільки не виконав жодного пункту з своєї передвиборної програми, а по-друге, він, формально не очолюючи виконавчу вертикаль, насправді підім'яв під себе всі гілки влади, і тому є головним винуватцем усіх тих негараздів, що відбуваються в українській державі.

Глибоко непокоїть те, що всім своїм змістом доповідь Президента спрямована не на консолідацію суспільства, а на подальше загострення у політичних верхах, пошук «ворогів».

Ми рішуче відкидаємо звинувачення на адресу лівих сил у «деструктивній, антидержавницькій діяльності». У Компартії України є конкретна, реалістична програма виведення країни із затяжної, системної кризи, розв'язання найгостріших економічних і соціальних проблем. Ми, комуністи, не раз подавали конкретні пропозиції щодо відродження основної — виробничої сфери, реформування податкової і бюджетної політики, з інших питань. На жаль, усі наші пропозиції ігнорує влада.

Натомість глава держави вдався до неприхованих погроз і залякувань. Суспільству нав'язується думка, нібито комуністи прагнуть здійснити антиконституційний переворот і повернути суспільство назад до тоталітаризму. Все це — підла брехня, мета якої —відвернути увагу громадськості від зрадницьких за своєю суттю дій правлячого режиму, які вже перетворили Україну фактично на напівколонію імперіалістичних держав Заходу.

Не можна не сказати й про таке. Конституція України зобов'язує Президента виступати з щорічним Посланням до Верховної Ради як про внутрішнє, так і про зовнішнє становище України. Однак питання зовнішньополітичної діяльності в доповіді обійдено мовчанкою. Вважаємо, що це не випадково. Адже саме в цей час високопоставлені урядовці і чиновники з президентської адміністрації докладають зусиль до того, щоб якомога швидше втягнути Україну в НАТО, ігноруючи її нейтральний, позаблоковий статус, визначений Декларацією про державний суверенітет України. Це не просто небезпечні для майбутнього української держави дії, що суперечать корінним інтересам нашого народу, а й грубе порушення Конституції, яка відносить визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики держави до виключної компетенції Верховної Ради України.

(Закінчення на 7-й стор.).

Підсумок тижня

«Тричі людина» — надію людині!

Насичений різними політичними подіями, минулий тиждень завершився засіданням Ради національної безпеки й оборони, де знову й знову аналізувалися причини кризового становища економіки держави, а отже, і вкрай низький рівень захисту її безпеки. Знову під прицілом був ринок енергоносіїв, котрий протягом минулого тижня став притчею во язицех на всіх рівнях влади, в усіх їх центральних органах. Саме те, як його сформовано, а також законодавче забезпечення пільг для спільних підприємств на цьому ринку, стало предметом обговорення і в парламенті, і в його групах та фракціях, і в самому Посланні Президента Верховній Раді. Однак доводи Прем'єр-міністра Павла Лазаренка, намагання деяких мас-медіа пролити світло на плюси й мінуси наявної системи ринку енергоносіїв, здається, не справляють впливу на народних депутатів і Президента. Те, що немає боргів Росії за постачання газу, не береться до уваги як доказ ефективності роботи трейдерів на цьому ринку. От і на засіданні РНБО домовлено про позбавлення їх пільг з оподаткування. А до того його представників прямо звинувачено у нестачі коштів в доходній частині бюджету, через що, мовляв, не виплачено заробітну плату протягом минулого року. Про це відверто заявив на прес-конференції керівник депутатського об'єднання «Конституційний центр» у Верховній Раді Михайло Сирота. На відміну, скажімо, від екс-президента «Єдиних енергетичних систем», народного депутата України Юлії Тимошенко, «Конституційний центр» визначив прибутки корпорації і переконаний, що податок з цих прибутків мав би покрити усі борги у зарплатах. А те, що сам цей прибуток лише теоретичний, як пояснює Юлія Володимирівна, бо споживачі газу не розрахувалися з корпорацією за спожитий газ, до уваги не береться. Утім, Верховна Рада так і не дійшла спільного знаменника в цьому питанні й не ухвалила відповідної постанови щодо обговорюваної напередодні інформації тимчасової спеціальної комісії з проблем ринку енергоносіїв у країні. А на думку Голови парламенту Олександра Мороза, висновок з цього питання має дати Генеральна прокуратура після ретельної перевірки стану справ. І для цього не обов'язково ухвалення постанови парламенту.

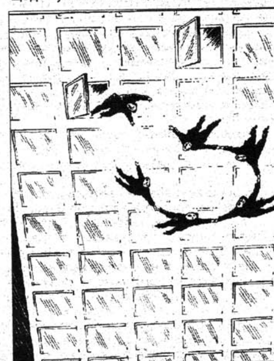
Минулий тиждень був позначений і мітингами лівих сил, котрі, хоча були й не такі масові, все ж таки справили певний вплив на економічну й політичну ситуацію. Напередодні 18 березня було хоч трохи погашено заборгованість зарплати. А те, що люди вийшли з гаслами не лише економічного характеру, а й політичного, вимагаючи відставки Президента й уряду, дало всі підстави Президентові заявити у своєму Посланні парламентові, що справа не в курсі, а в його виконавцях, і протягом 40 хвилин під час свого виступу критикувати уряд. Президент також відмежувався від становища з погашенням заборгованості. Лише зауважив, що коли її не буде погашено протягом кількох місяців, уряд сам має піти у відставку в повному складі.

Залишилася незмінною й позиція Президента щодо створення нової податкової системи. Саме вона має бути, на думку Л. Кучми, основою для ухвалення бюджету-97.

У цілому досить критичний виступ Леоніда Даниловича в парламенті, і справді справедливий, дає підстави говорити про те, що Президент піднявся над фактами нашого економічного й політичного життя й назвав речі своїми іменами. Проте лише назвав, а не запропонував шляхів розв'язання проблем. А коли подивитися на це ніби збоку, то з'являється думка про те, що сам Президент не бачить конкретних кроків, котрі могли б докорінно змінити ситуацію. Провина уряду, котрий цілковито залежить від Президента у своїх діях і рішеннях, на його думку, однозначна. А от що з цим робити, як виправляти становище, має вирішити сам уряд. Ні — то відставка за власним бажанням. Але чи виправить це саму ситуацію? І який уряд зможе знайти гроші на зарплату, заборгованість у якій становить, за різними підрахунками, від 4 до 6 мільярдів гривень? Та слово арбітра сказано...

Утім, нічого нового не відбулося, як завжди й усюди в усіх гріхах — винний уряд. Тож у свідомості громадян відклалася надія на краще: буде змінено уряд, житиметься ліпше... Надія — це дуже важливий чинник у суспільно-політичному житті. Тим більше, що Президента держави визначено тричі людиною року. Це також формує соціальне очікування від Президента. Має ж бо щось дати «тричі людина» року простою людині.

А тим часом парламент опрацьовував податкове законодавство, завершив розгляд у другому читанні законопроекту про місцеве самоврядування. До кінця місяця парламентарії зустрічатимуться з виборцями у своїх округах, формуватимуть свій електорат. А першого квітня знову приступлять до роботи в пленарному режимі. Перша декада квітня має все ж таки стати вирішальною щодо ухвалення податкового законодавства і розгляду проекту бюджету, якщо уряд його подасть на розгляд Верховній Раді. Бо досі цього документа в парламенті немає, й ухвалювати нема чого.

Отже, доживемо до 1 квітня. Це день року, що подає найбільше надій. Гумор — цього запорука. Інакше сприймати дійсність дуже важко.

Світлана ПИСАРЕНКО.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Виступ Президента України Л. Д. КУЧМИ при поданні Річного послання до Верховної Ради України 21 березня 1997 року

(Початок на 1-й стор.).

Перша. Нам належить визначитися зі статусом послань, їх призначенням та місцем у системі атрибутів державної влади. Тобто відпрацювати процедуру таким чином, щоб вона не перетворилася на якийсь формальний акт.

Друга. Нинішня ситуація у державі не дозволяє присвятити Послання одній чи кільком проблемам, як це переважно практикується в інших країнах. Треба тримати у полі зору весь основний їхній спектр, що й зроблено у Посланні.

У своєму ж виступі зупинюся на кількох ключових, визначальних на сьогодні питаннях. Це організація роботи, насамперед на владному рівні, та стан справ і завдання в економічній сфері.

Ситуація в країні вкрай складна, вона визначається перш за все кризовими процесами в економіці. Краще жити люди не стали. Хоча й отримали набір прав, свобод та можливостей, які не дозволяють державі тотально втручатися у долю своїх громадян і наперед визначати їх долю.

Проте скористатися цими правами та можливостями вдалося далеко не кожному. І тут треба врахувати такий суттєвий момент. На відміну від попередньої системи, за якої політична несвобода компенсувалася певною, нехай і мінімальною, економічною та соціальною захищеністю, зараз картина багато в чому протилежна. Отримавши політичні права і свободи, більшість громадян зіткнулась із серйозними проблемами. Насамперед у плані адаптації до нових умов, коли держава переклала багато функцій щодо захисту своїх громадян на плечі самих громадян, що особливо складно для старших поколінь.

Звідси — відповідні настрої. І вони, що цілком природно, концентруються у цьому залі. Я це добре розумію. Але одна річ — констатувати, давати, так би мовити, картину сьогодення та переконувати один одного, як нам погано живеться, й зовсім інша - спробувати розібратися, чому так відбувається, реально впливати на суспільні процеси.

Останнім часом у цих стінах і поза ними дедалі частіше лунає: «згубна політика», «антинародний курс» та інші, не менш міцні, вирази. Але ж ми з вами приймали Акт про незалежність, закликали народ до його підтвердження на референдумі, голосували за Конституцію, за Програму діяльності Уряду й інші документи, у яких цей курс і політика визначені або конкретизовані. Хто більше від Президента ризикує своїм політичним майбутнім, зрештою, своїм ім`ям? Адже я міг би погодитися на виконання в основному представницьких функцій, як дехто пропонував в ході конституційного процесу, і спокійно спостерігати — куди виведуть країну парламент та Уряд.

Переконаний: справа не в курсі. Курс, який, нагадаю, схвалено Верховною Радою, правильний, справа — в його виконанні, в організації роботи. І вина за це, звісно, лежить на Президентові. Однак Верховна Рада, Уряд, місцеві органи влади, політичні організації, усі, кому народ довірив управління державою, також повинні відповідати за це.

Україна пройшла етап набуття ознак державності. З непевністю й хитаннями, сумнівами та песимістичними прогнозами, але здолала його. Маємо контури сучасної, повноцінної й цивілізованої держави, політичну та економічну визначеність. Усе це закріплено у Конституції.

Роки незалежності дали нам багато гірких уроків і навчили дечому. Серед них головному — існувати й розвиватися самостійно.

Є достатньо підстав твердити, що рубікон перейдено і повороту назад не буде. Питання лише в тому, наскільки ефективно і швидко будемо просуватися вперед, наскільки будемо єдині у своїх планах і діях.

Наголошувати на цьому доводиться через те, що такого домінуючого розуміння на владному та партійному рівнях, на жаль, немає. Балансування між минулим і майбутнім знекровлює молоду державу, розриває суспільну свідомість, послаблює владу, яка й без того важко спинається на ноги, постійно каталізує загрозу стабільності й громадянському миру.

Ніде правди діти — підстав для невдоволення людей багато. Суспільство перевантажене протиріччями. Проте не мітингами, «весняними» чи «осінніми» наступами і походами вони розв`язуються. Бо за намаганням «добре вигострить сокиру» і звести світле майбутнє руйнуванням, тиском, ненавистю дуже виразно проглядає безодня. І розуміння цього, як показали події 18 березня, притаманне абсолютній більшості наших громадян. Але далеко не усім тим, хто претендує на роль їх поводирів.

Ситуація нагадує 1917 рік, коли більшовики кликали на барикади, а радикал-ліберали та націонал-патріоти розвалювали інститути державної влади.

Правду кажуть: якщо у народу такі друзі, то навіщо йому вороги.

Ви ж тільки подивіться: знову береться на озброєння сумнозвісна теза про неминучість наростання класової боротьби у період розгорнутого будівництва соціалізму. З тією лише різницею, що зараз ми визначилися в необхідності будівництва іншого суспільства.

Маючи такі політичні крила, наш державний літак останнім часом все частіше кружляє по колу, замість того, щоб летіти по прямій.

Цивілізована опозиція — це нормально, це необхідно. Але далі не може бути так, що одні відповідають за все, інші — ні за що. Більше того — постійно розхитують суспільство, перманентно закликають до протистояння владі, до антиконституційних дій і демонструють це.

Я вимагаю від Уряду, силових структур належного реагування на вияви правового і політичного екстремізму, незалежно від того, на якому фланзі політичного спектра вони народжуються. У нас достатньо правових важелів для того, щоб оберігати закон і захищати державу.

Будь-яким протиправним діям щодо зміни державного ладу неконституційним шляхом надалі треба класти край жорстко й безумовно.

Досить вседозволеності та безкарності. У цивілізованому світі політичні амбіції прийнято задовольняти законним шляхом. Так буде і в нас.

Не можна й далі не помічати того, що досить часто лінія вододілу між деякими політичними силами і владою пролягає не через сутнісні розходження, а через кон`юнктурні моменти, продиктовані партійними або корпоративними інтересами. Нерідко за гнівними тирадами криються цілком прозаїчні мотиви на зразок «не нашого призначили». Не треба видавати за благородний політичний порив прагнення здобути посаду.

Опозиційні настрої та дії дозволяють собі й чимало хто з тих, хто її посідає. Опозиція при владі — хіба це не нонсенс? Я адресую це запитання насамперед тим політичним силам, які не обділені владою — від районної до центральної ланки.

Має рацію депутатська група «Конституційний центр», називаючи парадоксальною ситуацію, за якої одні й ті самі люди опонують курсу розвитку держави як політики й одночасно начебто реалізують цей курс як державні службовці.

Така гра в опозицію глибоко аморальна, а з точки зору сучасних розвинених демократій протиприродна й абсурдна. За нею - дефіцит совісті й відповідальності за державу, яку постійно намагаються роздирати під різними приводами і різними прапорами.

Настав час таким опозиціонерам позбутися синдрому «роздвоєння особи». Хто не згоден з державною політикою, вважає її помилковою, мав би звільнити місце і добиватися своїх цілей за загальноприйнятими правилами в опозиції.

Використовувати владні інституції для розвалу самої влади, накачувати за рахунок держави, а точніше — її громадян, партійні м'язи — такого бути не повинно.

У більш широкому плані хотів би привернути увагу ще до однієї обставини. Навколополітична метушня, перебільшена увага до дрібних і тривіальних чвар, нарешті, підвищена нервозність, яка постійно провокується верхами, — усе це змусило значну частину суспільства дистанціюватися від влади і виживати самостійно. Це знову ж таки спільна оцінка всім нам, нашій роботі і підстава для докорінного її перегляду. Проте ми мало чого тут досягнемо, якщо не заявимо чітко про свою консолідовану відповідальність перед суспільством, не поширимо її на усі гілки влади, основні політичні сили.

Розширення кола відповідальності за все, що відбувається в країні, значно звузить можливості опозиції для широкомасштабних акцій протистояння з владою. Вони стануть просто безглуздими. Іншими словами, йдеться про підвищення відповідальності за просування у визначеному нами напрямку.

Чи можна реалізувати таку формулу сьогодні, коли становище в Україні складне і напружене?

Вважаю, можна, якщо скористатися Посланням Президента, викладеними у ньому пропозиціями, продемонструвати політичну волю. Ми повинні прагнути до того, щоб влада діяла на якісно нових засадах: не намагалася вирішувати за людину усі проблеми, а давала їй засоби і можливості для того, щоб вона творила своє життя. Для цього треба працювати спільно, бути партнерами, а не представниками окремих партій та політичних течій. До розуміння цього зобов'язує й наступний важливий чинник, до якого хочу привернути увагу.

У перші роки нашого державного становлення, розгортання економічних реформ ми виділяли серед причин, які гальмували цю роботу, здебільшого об'єктивні, успадковані від попереднього ладу. І для того були підстави. Зараз же вони принципово нові: кризові процеси переважно розвиваються вже, так би мовити, на власній основі, на базі, набутій за останні роки.

Основні джерела труднощів, які ми переживаємо, не в минулому, а у нас самих. Їх виміри здебільшого суб'єктивні —хиби в організаторській роботі, брак оперативності та професіоналізму в управлінських рішеннях. Отже, знову ж таки виходимо на проблеми компетентності та відповідальності, відсутність яких нерідко підміняється твердженнями про пагубність державного курсу.

Вимушений констатувати: на зміну тотальному контролю, властивому попередній системі, в останні роки прийшла майже така ж тотальна безвідповідальність. Її гіркі плоди ми й пожинаємо. Вона — невидимий, але вкрай небезпечний ворог, який розхитує державність, дезорганізує роботу, руйнує основоположні моральні засади.

Один із найпоказовіших прикладів цього — затяжне дійство навколо прийняття Державного бюджету на 1997 рік.

Хочу наголосити: відповідальність за його відсутність повністю лежить на Уряді. Ми неодноразово чули твердження Прем'єр-міністра, що не можна жити за бюджетом, сформованим на старих засадах, у тому числі 1996 року з прихованим дефіцитом 8 трлн. карбованців.

Чим же керувався Уряд і особисто П. І. Лазаренко, подаючи до Верховної Ради абсолютно нереальний проект бюджету на 1997 рік?

Нагадаю, що у вересневій його версії передбачалися доходи на рівні 34,2 млрд., а видатки — 38,3 млрд. гривень, в останній — відповідно 27,6 і 33,4 млрд. гривень. А січень-лютий 1997 року й цю цифру по доходах поставили під великий сумнів.

Давно вже було ясно, що бюджет повинен базуватися на новій податковій системі. На це я орієнтував Уряд, починаючи з квітня 1995 року. Однак нового податкового законодавства немає й досі. І це при тому, що й Верховна Рада мала більше ніж вдосталь часу, щоб якщо не форсувати, то по-розумному прискорити цю роботу.

Що ж отримали? Продовження однієї з найгірших наших традицій, коли держава розпочала новий рік без бюджету і живе в умовах невизначеності, відсутності надходжень кілька місяців. Маємо фінансовий хаос, наслідки якого не вдасться усунути й до кінця року. Ціна таких політичних ігор — відсутність пенсій та зарплат, суспільні збурення. Саме ігор, іншого слова я не знаходжу.

Лише так можна розцінювати заклики до Президента затвердити бюджет Указом і відповідно взяти на себе всю відповідальність. Але, шановні народні депутати, з таким же успіхом можна ставити питання про розпуск Верховної Ради Указом.

Спровокувати мене на антиконституційні дії не вдасться. Кожен повинен і буде займатися своєю справою та відповідати за неї. Конституція розставила усе та всіх на свої місця. Однак суперечності і навіть протистояння між органами державної влади, на жаль, продовжуються. Нерідко через нерозуміння самої сутності цієї влади. Треба виходити з того, що вона є єдиною. А те, що прийнято називати поділом влади і що визначено Конституцією як засади її здійснення — це тільки поділ функціональних обов'язків між окремими державними інститутами на основі визначення повноважень кожного з них.

Нагадаю, що за Конституцією Президент — глава держави. Не будучи пов'язаним прямо з жодною з гілок влади, він покликаний відігравати важливу роль у функціонуванні кожної з них. Проте у практичному втіленні відповідних норм Основного Закону є багато перешкод, пов'язаних як із нетривалістю існування інституту президентства, так і зі стереотипами минулого, намаганнями повернути колесо історії назад.

Часто і вперто Президента намагаються видати за главу виконавчої влади і звинувачати в усіх економічних та соціальних негараздах. Раджу моїм опонентам уважно читати Конституцію.

Віддаючи належне Верховній Раді як єдиному органу законодавчої влади в Україні, не з усім можу погодитися у практиці її роботи. Я розумію, що після заборони компартії їй не залишалося нічого іншого, ніж заповнити владний вакуум, перебрати на себе явочним порядком усі керівні та розпорядчі функції. Іншої сили чи органу, спроможного це зробити чи скласти парламенту конкуренцію, на той час просто не було.

Сьогодні інші умови і треба відмовлятися від практики усім керувати, ні за що не відповідати. Бо, погодьтеся, колективне керівництво завжди супроводжується колективною безвідповідальністю.

Можливо, хтось розцінить мої слова як надто різкий випад. Але ж ніхто не заперечить того очевидного факту, що належного законодавчого забезпечення у нас як не було, так і немає. Це стосується, насамперед, розробки та прийняття базових, системоутворюючих законів. Не кажу вже про, так би мовити, «технологію» роботи «багатоверстатників» у сесійній залі. До цього вже просто звикли, як і до законів низької якості, розходжень та суперечностей між ними.

Важливі та необхідні закони приймаються з великими потугами. Через це ми втрачаємо у темпах реформ, відповідно зростає їх соціальна ціна.

Поділяючи критику Кабінету Міністрів за низьку якість законопроектів, водночас мушу звернути увагу на те, що Верховна Рада сьогодні — це 415 депутатів з помічниками-референтами, комісії зі своїм апаратом, апарат власне парламенту. Це, нарешті, Інститут законодавства. А тому орієнтація на роботу в режимі «держприймання», коли настійно вимогою часу є активізація законотворчої діяльності та поліпшення її якості, неприйнятна.

Разом з тим треба рішуче відмовитися від прийняття законодавчих актів, які не враховують реальну фінансово-економічну ситуацію, зумовлюють додаткове навантаження на, й без того слабку, економіку.

Будь-який закон має супроводжуватися достатнім ресурсним забезпеченням, а технологія його розробки і проходження повинна виключати лобіювання у партійних, корпоративних чи особистих інтересах.

Не в останню чергу через це мені довелося накладати вето на 23 закони, викликаючи таким чином на себе вогонь парламенту. Популізм, некомпетентність, спроби ділити країну «під себе» — це шлях до безодні.

Скажіть мені, як розцінювати звільнення від акцизного збору до 2000 року такої продукції: ікра осетрових, або її замінники, одяг хутряний з норки, нутрії, песця і лисиці, вироблений на українських підприємствах! Що тут спільного з інтересами народних мас?

Подібні приклади непоодинокі.

Ось і виходить, що державу розтягують «згідно з чинним законодавством».

Бачу, дехто робить здивований вигляд, а отже є потреба у поясненні цієї тези: майже 11 тисяч підприємницьких структур в Україні, насамперед ті, які працюють на ринку газу, нафтопродуктів, електроенергії, металу, хімії, цукру та спирту, тобто там, де обертаються величезні кошти, взагалі не сплачують податки. Бо таке дозволяє закон, якщо вони зареєстровані як СП, працюють на давальницькій сировині або за бартером.

Навіть наближені розрахунки показують, якби такі структури робили відповідні відрахування до бюджету, ми не мали б проблем із виплатами пенсій та зарплат.

Ви що цього не знаєте? Чи Уряд цього не бачить?

Знаєте і бачите!

Вирішивши в останні два роки питання зовнішньої заборгованості держави за енергоносії, якої, до речі, у 1996 році зовсім не було, маємо постійне зростання боргів вітчизняних споживачів та комерційних структур. Так, Акціонерному товариству «Укргазпром» за спожитий газ та послуги з його транспортування сьогодні винні 994,6 млн. доларів США.

Таким чином, можна говорити не про принципове вирішення заборгованості за енергоносії, а про перенесення її із зовнішньоекономічної сфери до внутрішньої.

Відповідальний за це перш за все Уряд. Його непослідовна та невиважена політика не дозволила вчасно запропонувати адекватні ситуації правила функціонування ринку енергоносіїв. До того ж протекційна діяльність окремих урядовців унеможливила здійснення тут справді ринкових перетворень.

Склалася парадоксальна ситуація: моно-

(Закінчення на 4—5-й стор.).

Виступ Президента України Л. Д. КУЧМИ

(Початок на 1, 3-й стор.).

полізація ринків енергоносіїв заохочується державними органами. І справа не в тому, що існують газові трейдери, а в тому, що вони паразитують на ринку, і всі, без винятку не сплачують податки.

Комплексність проблем, пов'язаних із забезпеченням України енергоносіями та їх раціональним використанням, наростання загрози енергетичній та економічній безпеці, неоднозначність ситуації, що склалася, зумовили необхідність у спеціальному засіданні Ради національної безпеки і оборони України, яке відбудеться днями.

Окрім усього іншого, життя потребує встановлення суворого державного контролю за діяльністю суб'єктів природних монополій, до яких, крім газопостачання, належать підприємства електроенергетики, залізничного транспорту, поштового та електричного зв'язку, житлово-комунального господарства та інші.

Ми повинні усіма правовими, організаційними і адміністративними засобами активно протидіяти розподільчим монополіям у цих галузях, у необхідних випадках здійснити реорганізаційні та ліквідаційні заходи.

Треба послідовно утверджувати в країні належний антимонопольний клімат, доповнювати його жорстким контролем за прибутками, валютними доходами, фінансовими операціями.

Це завдання не тільки Антимонопольного комітету, а й Мінфіну, Державної податкової адміністрації, правоохоронних органів. Для його реалізації вимагається прискорити і прийняття Закону «Про природні монополії».

Шановні народні депутати!

Невідкладним завданням залишається здійснення скоординованих заходів щодо запровадження Конституції. На цьому напрямку ще чимало не доробляється, насамперед у сфері оновлення законодавства. Із майже 60 першочергових законів прийнято всього два.

Явно недостатньою є узгодженість зусиль законодавчої, виконавчої та судової гілок влади і навіть їхніх представників у складі Комісії з координації заходів щодо запровадження Конституції.

Невже і в даному разі партійні справи переважають над державними інтересами?

І ось що характерно: активність виявляється в інших місцях і з інших приводів. Кажу про це, маючи на увазі й практику внесення альтернативних законопроектів, які щоразу з'являються при розгляді парламентом важливих, ключових проблем.

Я не проти багатоваріантності у підходах до законопроектів чи управлінських рішень. Але ніколи не погоджуся з цілеспрямованою, обдуманою і спланованою лінією, яка має на меті «підправити», а то й перекроїти Конституцію. Вона не просто проводиться, а й активно нав'язується у Верховній Раді.

Про що йдеться? Перш за все про проекти законів про Кабінет Міністрів, місцеві державні адміністрації та самоврядування. Здавалося б, найпростіший і найкоротший шлях до усунення протиріч — цивілізовані процедури їх узгодження, доопрацювання документів. А замість цього — альтернативні проекти зі спробами істотно скоригувати Конституцію, вихолостити саму сутність виконавчої влади, яка набуває першорядного значення і життєвої ваги у перехідний період. Логічне продовження цих спроб —намагання вибудувати паралельну владну вертикаль у формі рад.

Виходить перманентна боротьба — то за державу, то за Конституцію. А за що боремося зараз? Давайте глянемо на речі реально.

За нинішньої своєї побудови та організації система влади недієздатна у принципі. Тим більше, що ми законодавчо обставили справу так, що дуже складно звільнити голову ради і виконкому, навіть якщо ця людина відверто і безнадійно розвалила справу.

Ще один парадокс — знову ж таки законодавчо освячене «двовладдя» і, якщо хочете, запрограмоване протистояння між керівниками місцевих адміністрацій та рад без чітких, законодавчо окреслених, повноважень останніх. Дуже заважає у роботі, створює додаткову напруженість і тертя між керівниками областей та обласних центрів.

Нерідко такі законодавчі тупики і пов'язані з ними колізії набирають нецивілізованих, карикатурних форм.

Потрібна синхронізація законотворчого процесу та діяльності виконавчої влади з невідкладними суспільними потребами.

Сьогодні, коли перетворення зачіпають глибинні основи нашого життя, якісно новий рівень відповідальності вимагається від Кабінету Міністрів. Організацію і стиль його роботи важко визнати задовільними. Мене не влаштовують такі, з дозволу сказати, компоненти в діяльності Уряду, як інертність та відсутність належного контролю за дотриманням власних рішень, одноосібність у прийнятті рішень й дії методом «гасіння пожеж», що практично не залишає місця для серйозної аналітико-прогностичної роботи, розрахованої на перспективу.

Звідси великі прорахунки і пов'язані з ними нереальні обіцянки та аванси, які лише розчаровують і дратують людей.

Тому, мабуть, є необхідність нагадати урядовцям: Уряд — це виконавча влада. Її природа та призначення якраз і полягають у тому, щоб виконувати встановлене, реалізовувати намічене, спираючись, звісно, на закон. Хай буде менше рішень та обіцянок, але вони повинні безумовно виконуватися.

Я не раз піддавав гострій критиці Кабінет Міністрів за вияви пасивності й некомпетентності, за грубі помилки у визначенні прогнозних макроекономічних показників та бюджетних розрахунках. І не тільки критикував: саме не в останню чергу за це було відправлено у відставку два попередні склади Уряду. З метою зміцнення керівництва міністерств, а також за недоліки в роботі Президентом звільнено з посад 16 міністрів.

Проте зміцнення економічного блоку Уряду й зараз залишається вкрай актуальним — в структурному і кадровому відношеннях. Вимагав, вимагаю і буду вимагати від Кабінету Міністрів, його керівництва концентрувати зусилля на відновленні керованості соціально-економічними процесами, рішуче зміщувати акценти у бік ініціативної, масштабної й осмисленої роботи, тільки яка й спроможна забезпечити перелом на краще.

У цьому зв'язку не можу не звернути увагу на таку істотну і традиційну ваду, як приниження ролі міністрів, фактичне виключення міністерств з процесу вироблення та реалізації політики розвитку галузей. Доходить до того, що міністри перетворюються на «хлопчиків» для апарату Кабінету Міністрів.

Фактично сьогодні Уряд є заложником апарату, який може заблокувати або провести будь-яке рішення. Так не повинно бути і так не буде.

Особливе питання — кадрова робота Уряду, оскільки останнім часом категорії професіоналізму та компетентності подекуди підміняються принципами надійності й особистої відданості.

Як я вже говорив, викривлене розуміння поняття команди призвело до формування з ряду напрямків особисто відданого керівникам оточення. Це, а також культивування психології тимчасовості з її неодмінним атрибутом — прагненням взяти все сьогодні, щоб завтра не було пізно, не тільки дорого обходиться державі, а й створює таку атмосферу, в якій у людей енергійних, ініціативних просто опускаються руки. Така постановка роботи болісно б'є по середній ланці державного управління, на яку лягає чи не основний тягар реалізації державної політики. І відповідно позначається на первісних ланках виконавчої влади. Тут багато інертності, аморфності та вичікувань.

Президент не раз змушений був втручатися у справи в системі виконавчої влади та управління. Зміцнено керівництво рядом областей. Але скажу відверто: кадрові заміни та переміщення без суттєвих і глибинних змін, без широкомасштабного наведення порядку в державі, в організації та функціонуванні влади залишатимуться косметичними напівзаходами.

Ось чому питанням виняткової ваги є розробка та здійснення глибокої адміністративної реформи. Її необхідність диктується й тим, що за останні роки кардинально змінилася політико-економічна система країни.

Однак структура, функції та методи органів виконавчої влади залишилися практично незмінними. На відміну від інших країн з перехідною економікою Україна виявляє тут чи не найбільший консерватизм. Прийняття вже згаданих законів про Кабінет Міністрів, державні адміністрації, а також про місцеве самоврядування — важливі, але не єдині «опорні точки» адміністративної реформи. Передбачувані її параметри більш широкі й різноманітні. Вона має включати в себе:

По-перше, зміну структури органів виконавчої влади з поступовим переходом від галузевого до функціонального принципу побудови міністерств, інших центральних органів виконавчої влади і відповідним скороченням їх чисельності.

Я не поділяю точки зору, що цю роботу можна вирішити наскоком. Погодьтеся, що одним лише «ривком» удвічі зменшити кількість міністерств та державних комітетів — справа дуже і дуже непроста, її потрібно здійснювати поетапно та виважено.

По-друге, зміну організаційних структур самих міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх пристосування до нових функціональних особливостей та вимог. Чимало наших центральних управлінських штабів застигли десь на рівні 50-60-х років і на фоні сучасних вимог є явним анахронізмом у нинішньому своєму вигляді. Удосконалення їх структури має поєднатися з істотним, на чверть, скороченням штатів.

Але це не повинна бути робота бездумна, механічна, заради доведених згори контрольних цифр. Нам не потрібні слабосильні, худосочні міністерства-карлики, неспроможні виконувати як слід навіть рутинні адміністративні обов'язки, не кажучи вже про енергійне і компетентне, зі знанням справи, управління.

По-третє, адміністративна реформа має включати в себе запровадження цілісної та дієздатної системи державного контролю. Потреба у такій системі очевидна. Основна проблема у тому, як збалансувати при цьому функції та повноваження і гармонізувати інтереси законодавчої й виконавчої гілок влади.

Підготовку відповідного законопроекту я доручив Кабінету Міністрів, відвівши для цього тримісячний термін.

По-четверте, відповідно до положень Конституції треба остаточно вибудувати управлінську вертикаль. На її основі належить здійснити дуже складну й відповідальну роботу щодо перебудови системи державних фінансів, структури, функцій та методів діяльності місцевих органів державної влади, вирішити комплекс проблем, пов'язаних з утвердженням комунальної власності тощо.

По-п'яте, особливої ваги й актуальності набуває політика дерегуляції та спрощення системи управлінських послуг, які надаються на різних рівнях державної влади фізичним та юридичним особам, подолання бюрократизму і адміністративної тяганини, які пронизують зараз усі пори нашого життя. Це треба зробити невідкладно, якщо не хочемо, щоб наш державний устрій трансформувався у глибоко й структурно ешелоноване бюрократичне суспільство.

І, нарешті, шосте, що за своєю важливістю має бути поставлене на одне з чільних місць. Це якісне реформування системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів. Перехід від адміністративної моделі економіки до ринкової передбачає компетентність та професіоналізм працівників не лише на найвищих щаблях управлінської ієрархії, а й нижчих її ланках, де дефіцит цих та інших якостей відчувається особливо гостро.

Крім усього іншого, треба дорожити людьми з сучасним, ринковим складом мислення, вчити й виховувати на їхньому прикладі інших. Таким чином, комплексна адміністративна реформа повинна радикально змінити систему управління державою усіма сферами суспільного життя і перетворити її з гальма економічних та соціальних перетворень в один з визначальних чинників їх прискорення.

Найближчим часом моїм Указом буде утворено Державну комісію з проведення в Україні адміністративної реформи. Враховуючи надзвичайну важливість цього завдання, закликаю Верховну Раду, народних депутатів взяти активну й заінтересовану участь у його реалізації.

Шановні народні депутати !

Переходячи до проблем економіки, вважаю за необхідне наголосити: ситуація, як і оцінки її стану, значною мірою зумовлені тим, що вона все ще залишається заручницею політики. Минулий рік виявився непередбачено складним для нашої економіки. Це фактично був час суворих випробувань — на міцність державної економічної влади, на здатність виконувати зобов'язання перед своїм народом, на вірність курсу реформ, протидії кримінально-тіньовим явищам в економіці. Оцінюючи зроблене, треба визнати: витримати цей екзамен повною мірою не вдалося. Ми не змогли стабілізувати і досягти перелому в економічному розвитку, як це прогнозувалося. Хоча темпи спаду виробництва дещо уповільнилися, однак вони лишилися ще досить значними. Знизилися реальні доходи населення. Зросла заборгованість по заробітній платі та пенсіях, поглибилася платіжна криза. Ціна, яку платить суспільство за перетворення, набагато вища, ніж це уявлялося. Вона значною мірою пояснюється млявим, по суті, інертним розвитком реформ. Нинішній уряд, як і попередній, все ще не забезпечує їх належний динамізм.

Проте 1996 рік не можна вважати повністю втраченим.

Неупереджений аналіз засвідчує, що найбільш болісні за своїми соціальними наслідками завдання лібералізації економіки та здійснення політики грошової стабілізації значною мірою реалізовано. Створено об'єктивні передумови переходу до етапу виробничої стабілізації та у фазу економічного зростання, проведення на цій основі активної соціальної політики.

Передбачається, що після стабілізації ВВП у 1997 році, у 1998 та 1999 роках відбудеться його реальне зростання — відповідно на 4 та 6 відсотків. Це реальні можливості. У зв'язку з цим перед Урядом постає принципової ваги завдання: розробити програму завершального етапу економічних реформ, що мають зайняти наступні 2,5-3 роки. З її здійсненням завершиться реалізація завдань перехідного періоду. Коротко про конкретні проблеми. Почну з головного — поглиблення фінансової стабілізації. На відміну від попереднього періоду вона має будуватися на новій основі: вперше за останні 5 років ставиться питання про стабілізацію економіки на пріоритетності стабілізації фінансів низової ланки — підприємств та організацій, суб'єктів економічної діяльності. Зниження податкового тиску та запровадження нової політики амортизації —важливі передумови вирішення цієї проблеми. Немає потреби доводити очевидне: фінансова стабілізація можлива лише на основі реального за своїми доходами та видатками бюджету. Глибока економічна криза значною мірою пов'язана з цим чинником. Тому ще раз загострюю увагу на важливості прийняття відповідно збалансованого державного бюджету на 1997 рік на новій податковій та витратній основі.

Ключ від бюджету не в кишені Президента, як дехто стверджує, а Верховної Ради. Вся країна повинна знати, що сьогодні це питання вирішується тут, у сесійному залі. І якщо ви дійсно піклуєтеся про народ, а не про свої майбутні депутатські мандати, то повинні демонструвати справді державний підхід.

Наступна нагальна проблема пов'язана з переходом від суто фіскальної до стимулюючої виробництво та ділову активність податкової системи. Неплатежі до бюджету набули характеру національного лиха. На початок 1997 року бюджетна недоїмка, включаючи заборгованість до пенсійного фонду, склала майже 3 млрд. гривень. Це в 2,6 раза більше, ніж торік. Рівень збору податків за два місяці упав ще більше. На 1 березня відповідна недоїмка сягнула майже 3,7 млрд. гривень.

Пояснення цьому різні. Основне з них — непосильний податковий прес на товаровиробника.

Потрібна глибока податкова реформа. Прийняття пакета відповідних законів започаткує її перший етап.

Пропоную: з прийняттям пакета законів установити мораторій на внесення змін до податкової системи до 1999 року. І лише тоді перейти до другого етапу її реформування, який буде передбачати наближення податкової системи України до моделі розвинених країн з властивим їм переважанням прямих податків над непрямими, прибуткового податку громадян над податком з прибутку корпорацій.

Тому Податковий кодекс пропонується прийняти не у поточному році, а після завершення другого етапу податкової реформи.

У контексті цієї ж проблеми надзвичайно пекучим є питання посилення фінансово-бюджетної дисципліни. Ситуація змусила до комплексу неординарних заходів, які визначено Указом Президента. Йдеться про створення на регіональному та місцевому рівнях спеціальних комісій з контролю за сплатою податків. Вони наділені широкими повноваженнями у здійсненні контролю за витрачанням коштів бюджетів та бюджетних установ, зможуть заслуховувати боржників, приймати оперативні рішення про розрив контрактів з керівниками, ініціювати подання на банкрутство.

Виходячи з важливості зміцнення фінансово-бюджетної дисципліни, мною доручено Уряду розробити протягом місяця проект Указу «Про державний фінансовий контроль в Україні» і підготувати проект відповідного Закону.

Невідкладно треба приймати й Закон «Про декларування доходів і майна громадян», завершити роботу над запровадженням ідентифікаційних номерів фізичних осіб. Це дозволить створити інформаційну базу платників податків. Потрібно перекрити всі легальні, офіційно узаконені канали несплати податків.

Я вже говорив про фактично узаконену бартеризацію внутрішнього та зовнішнього товарного обігу, що спричиняє значні бюджетні втрати.

Ось деякі факти: обсяг бартерних операцій на підприємствах Мінвуглепрому перевищив торік 80 відсотків, Мінмашпрому —60 відсотків. На окремих підприємствах, зокрема Дніпровському металургійному комбінаті, він коливався в межах 80-96 відсотків. Такий же стан і на Нікопольському «Південнотрубному заводі».

Підраховано, що недоїмка державного бюджету від бартерних операцій у 1996 році склала майже 30 відсотків їх загальної суми. Загалом маємо визнати: діюча бюджетна система потребує серйозної реорганізації та удосконалення. Вони повинні знайти втілення вже у бюджеті 1998 року. Опрацьовується проект Указу Президента «Про принципи складання Державного бюджету на 1998 рік та здійснення реформи бюджетної системи в Україні».

Особливо гострою є проблема подолан-

ня платіжної кризи, яка фактично паралізує національну економіку.

На 1 лютого 1997 року дебіторська заборгованість сягнула 56 млрд. гривень, кредиторська — 76 млрд., або майже 92 відсотки ВВП.

Необхідна передумова її розв'язання — поєднання фінансової та грошової стабілізації, зміцнення банківської системи. Зараз певними колами настійно пропагується ідея нестачі грошової маси в економічному обороті держави. У її дефіциті вбачається головна причина спаду виробництва, зростання неплатежів, заборгованості з заробітною платою, напруги з виконанням бюджету. І тому вноситься пропозиція про вирішення нагальних економічних проблем, у тому числі бюджетних, на емісійній основі.

Президент рішуче і принципово виступає проти такого підходу. У нас один безальтернативний шлях забезпечення зростання монетизації ВВП — дальше зміцнення національної грошової одиниці - гривні. Маємо всі розуміти: щоб досягти реального економічного зростання і стабілізувати життєвий рівень, треба ставити перед собою завдання: за будь-яких умов забезпечити зниження темпів інфляції. У 1997 році — удвічі (до 20-25%), у 1998-му — ще раз удвічі (д о10-12%).

Зрозуміло, слід рахувати й ціну цього зниження. Адже кожний відсоток коштує надзвичайно дорого. Потрібно усвідомити й те, що наша стратегічна мета — вийти якнайшвидше на повністю неемісійне покриття дефіциту бюджету, зниження останнього до суми, що не перевищує три відсотки ВВП.

Водночас не можна не бачити наявних проблем у розвитку та функціонуванні банківської системи. Її слабкість, низький кредитоспроможний потенціал, істотні недоліки в системі грошового обігу та інші вади створюють значні перешкоди на шляху переходу до політики економічного зростання.

Уряд та НБУ мають уже в першому півріччі поточного року розробити спільну комплексну Програму оздоровлення банківської системи. Я підкреслюю — спільну програму. Потрібні узгодженість дій, а не взаємні звинувачування.

Тепер про деякі аспекти промислової політики.

Найголовніше тут — перехід від стримування негативних тенденцій до стимулювання інвестиційного процесу та структурної перебудови.

Перш за все необхідно здійснити комплекс заходів для його відновлення діючими виробничими структурами за рахунок власних коштів. Для цього вперше за роки реформ створюються важливі об'єктивні передумови. Маю на увазі зменшення податкового тиску на виробника та запровадження нової системи амортизації, яка дозволить вже цього року подвоїти обсяг амортизаційних відрахувань, істотно збільшити за їх рахунок інвестиційні ресурси.

За прогнозними оцінками, власні нагромадження підприємств і організацій в балансі капіталовкладень на 1997 рік складуть 8,7 млрд. гривень, або майже 70 відсотків їх загального обсягу. Важливо, щоб ці кошти були ефективно використані. А тому Кабінету Міністрів потрібно у стислі строки розробити та подати до Верховної Ради законопроект «Про амортизаційні відрахування».

Варто було б піти на збільшення вже у 1998 році частки державних видатків на пряме інвестування реструктуризації паливно-енергетичного комплексу, розвиток інфраструктури транспорту, об'єктів АПК та інше.

Серйозні перспективи залучення інвестицій у різні галузі економіки пов'язуються і з реалізацією завдань грошового етапу приватизації.

Важливим механізмом акумулювання та перерозподілу інвестиційних ресурсів покликаний стати фондовий ринок. Україна вже пройшла етап його становлення. Тепер потрібно, щоб він почав виконувати свою основну функцію — мобілізацію та ефективний перерозподіл грошових заощаджень і нагромаджень громадян та суб'єктів господарювання, необхідних для процесу суспільного відтворення.

Особливі надії покладаються на залучення іноземних інвестицій. Сьогодні на душу населення в Україні їх припадає близько 25 доларів. За цим показником ми на останньому місці серед країн з перехідною економікою.

Непокоїть той факт, що Україна мало приваблює крупних інвесторів, хоча останнім часом становище дещо змінюється. Проте на шляху іноземного інвестора ще лишається безмежний ланцюг штучних бар'єрів, подолання яких потребує велетенських зусиль. Не останню роль у цьому відіграє корумпованість частини державного апарату.

Усі добре розуміють, що буквально на очах вмирає АвтоЗАЗ. Через відсутність фінансових ресурсів обсяг виробництва тут автомобілів скоротився з 124 тис. до 7 тис. на рік. Однак Кабінет Міністрів протягом трьох років не може визначитися щодо конкретних організаційних форм залучення зацікавлених іноземних інвесторів, які пропонують свої капітали на здійснення глибокої реконструкції цього підприємства.

Можна наводити десятки й сотні подібних прикладів. До якого часу буде продовжуватися така практика? Миритися з нею ми просто не маємо права. Для активізації іноземних інвестицій необхідні додаткові законодавчі рішення. Скажу лише про деякі з них. Це —внесення змін до Земельного кодексу України стосовно надання іноземному інвестору права на земельну ділянку під розміщення підприємства, а так ож на участь у приватизації об'єктів АПК.

Розумію всю складність цієї проблеми, однак її треба вирішувати.

Слід також законодавчо закріпити право продажу іноземним інвесторам об'єктів приватизації разом з земельними ділянками.

Не можемо нехтувати досвідом розвинених країн і стосовно зовнішніх запозичень фінансових ресурсів на світовому ринку.

Інше важливе завдання промислової політики — стимулювання структурних зрушень. Ще у 1994 році за ініціативою Президента було розроблено проекти Програми структурної перебудови економіки та Концепції державної промислової політики. Однак ці документи стали об'єктом бюрократичної тяганини і загубилися в коридорах виконавчої й законодавчої влади. Зокрема, проект Програми структурної перебудови розглядався урядами, які очолювали три Прем'єр-міністри. Проект кілька разів доопрацьовувався, у тому числі з урахуванням пропозицій народних депутатів. Проте й до цього часу Програму не прийнято. Приблизно така ж доля спіткала Концепцію державної промислової політики та програму розвитку АПК.

Що ж тоді говорити про реальну практику структурних перетворень? Природно, що ситуація весь час погіршується. Для структурної перебудови виробництва необхідна глибоко продумана, ініціативна політика Уряду. Зараз вона фактично відсутня. Втрати тут чи не найвідчутніші. У своїй економічній стратегії нам потрібно постійно враховувати, що ми йдемо від моделі, де панівну роль відігравала державна власність, до багатоукладної економіки, де провідні функції належатимуть приватному сектору. Сьогодні він у процесі становлення і вже тому потребує підтримки. Така підтримка, і це важливо підкреслити, не пов'язана з додатковими фінансовими видатками. Вимагається лише, з одного боку, зняти адміністративно-бюрократичні перепони, з другого — встановити відповідні законодавчі гарантії. Нагадаю: навіть класики марксизму-ленінізму свого часу твердили, що будь-який новий спосіб економічних відносин не може утвердити себе без активної підтримки держави. НЕП по суті зводилася до реалізації цієї політики. Так має бути і у нас. До того ж недержавний сектор розвивається найбільш динамічно. Вже нині на нього припадає 56 відсотків продукції промисловості, понад 90 відсотків банківських послуг, значна питома вага сільськогосподарського виробництва, торговельного обороту та послуг у сфері побутового обслуговування. Активна підтримка цього сектора — важливий важіль загальноекономічного оздоровлення. Питання першорядного значення в розвитку державного сектора — глибока реструктуризація підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності, прискорення інтеграції у сферу ринкових відносин, формування сучасної системи управління та кадрового потенціалу. Аналіз показує, що там, де так організовано роботу, підприємства впевнено піднімаються на ноги, стабілізують виробництво, свої економічні показники. Налагоджуються нормальні зв'язки з комерційними банками, довгострокове кредитування. І навпаки, якщо на підприємстві склади забиті готовою продукцією, не виплачується заробітна плата, працівників відправляють у вимушені відпустки, причина очевидна — нічого не зроблено для його реструктуризації. Це означає, що п'ять останніх років тут чогось очікували, займалися балачками та політичними дискусіями, а не справами. Сьогодні близько 5 тисяч акціонерних товариств, у яких держава володіє пакетом акцій. Практика ж управління корпоративною власністю держави не витримує критики.

Так, Мінмашпром має своїх представників лише на 42-х з 667 підприємств, Мінтранс — відповідно на 71 із 641, Держнафтогаз — всього на 5 із 129. Про яке управління державним майном можна в такому разі говорити? Його просто немає. А це ж мільярди гривень особливих фондів.

Чому це повністю випало із поля зору Кабінету Міністрів? Адже за приблизними оцінками бюджет недоотримує близько 3 млрд. грошових надходжень у вигляді дивідендів за акції, якими володіє держава. Ми не можемо не ставитися критично й до того, що відбувається у приватизаційному процесі. Методи, за якими здійснюється приватизація, не забезпечують відбудови виробництва, реструктуризації фінансів, оновлення продукції та технологій, зміни форм управління. Складається враження, що галузеві міністерства та відомства свідомо затягують строки приватизації. Це дезорганізує виробництво, призводить до значних втрат, управлінського безвладдя. Нещодавно мені довелося побувати на Миколаївському цементному заводі і на власні очі переконатися в тому, якої великої шкоди завдають невдалі рішення у питаннях приватизації. Інший приклад — корпоратизація Лисичанського нафтопереробного заводу. Її розпочато ще у 1993 році і через непослідовну політику Держнафтогазу й досі не завершено. За цей час борги підприємства зросли до 400 млн. грн, а виробництво продукції впало до 12 відсотків проектної потужності. Така ж ситуація і в АПК. Через недосконале законодавство навіть приватизація малих підприємств штучно затягується на декілька років, що завдає великої шкоди виробництву. Все це, шановні народні депутати та урядовці, потрібно разом виправляти. Які конкретні завдання у справі завершення приватизаційного процесу і відповідно реструктуризації власності потрібно розв'язати в найближчий період?

Перше і головне, подобається це комусь, чи не подобається, —суттєво прискорити приватизаційний процес, перейти з 1 липня 1997 року до інвестиційно орієнтованої грошової приватизації. Друге — завершити у поточному році другий етап земельної реформи, пов'язаний із паюванням землі, передачею її тим, хто обробляє, поступовим утвердженням ринку землі, оренди, організаційною перебудовою структури агропромислових підприємств. Третє — дати необхідний поштовх розвитку альтернативного шляху приватизаційного процесу. Маються на увазі реалізація системи банкрутств, заставного права, здійснення приватизації через конверсію боргів, зняття обмежень щодо участі у приватизації банківського капіталу, стимулювання створення промислово-фінансових груп, всебічна підтримка малого та середнього бізнесу.

Четверте — формувати у структурі банківського капіталу вагому частку держави. Без цього її вплив на економічні процеси, в тому числі і структурні перетворення, залишиться мінімальним.

П'яте — якнайшвидше прийняти Державну програму приватизації на 1997 рік.

Днями буде підписано Указ Президента України з одночасним поданням відповідного законопроекту до Верховної Ради.

Коротко про деякі ключові аспекти зовнішньо-економічної діяльності. Визначальним моментом тут є випереджаючі темпи зростання експорту як основи формування економічної незалежності держави, скорочення дефіциту платіжного балансу. У той же час багато проблем потребують невідкладної уваги Уряду. Йдеться, перш за все, про структуру експорту, яка відчутно впливає на системні перетворення, реалізацію потенційних конкурентних переваг держави. За умов кризи національного виробництва однобічний розвиток експорту сировинних товарів може призвести до прогресуючого розмежування і консервації структури економіки з двома секторами: — домінуючим експортним сектором зі спрощеною структурою переважно сировинного спрямування; —неекспортоспроможним деградуючим сектором, який охоплюватиме насамперед галузі високотехнологічного виробництва —машинобудування та приладобудування. Таке розмежування вже виявляється. В результаті дедалі виразніше окреслюється загроза деіндустріалізації економіки, на чому я особливо наголошував ще в жовтні 1994 року.

Складається суперечлива ситуація: зростання експорту не сприяє позитивним структурним зрушенням. Навпаки —поглиблює технологічне відставання національного виробництва. Вихід з цієї ситуації не може полягати в будь-яких обмеженнях експорту. Прискорений розвиток повинен одержати експорт продукції більш «високих поверхів» — обробної промисловості, наукоємних виробництв. Для цього належить відновити фактично втрачену регулюючу роль держави в зовнішньоекономічній діяльності, розробити спеціальну програму стимулювання експорту високотехнологічних виробництв. Навіть з урахуванням того, що результати її реалізації повною мірою виявляться лише через 5-7 років.

Декілька слів про валютну політику, яка останнім часом також викликає багато нарікань. Моя позиція полягає в необхідності продовження курсу дальшої лібералізації валютних відносин, запровадження валютного коридору, скасування обов'язкового продажу валюти резидентами, створення передумов для приєднання України до VIII статті Статуту МВФ і з абезпечення на цій основі повної конвертованості національної грошової одиниці —гривні.

Реалізація цих завдань вимагає нарощування валютних резервів НБУ. У 1997 році слід продовжити роботу щодо приєднання України до ГАТТ/СОТ. Членство України в цих організаціях надзвичайно важливе тому, що дозволить перевести торговельно-економічні стосунки з іншими країнами на рівноправну, стабільну та довгострокову економіко-правову основу, значно розширить можливості доступу українських товарів на ринки інших країн.

Шановні народні депутати !

Ви, як ніхто, добре знаєте, що завдання економічного зростання матиме перспективи лише за умови його органічного поєднання з активною соціальною політикою. У свою чергу вона не може стати результативною ізольовано від випереджаючого зростання платоспроможного попиту населення, вартості робочої сили, матеріальної зацікавленості у високопродуктивній праці. Свого часу дореволюційна Росія опинилася на узбіччі європейського економічного прогресу, перш за все, через вузькість національного ринку. Це стосується і колишнього СРСР. Ми ж хочемо подолати власне відставання, вийти на рівень сучасного цивілізаційного розвитку без докорінних змін у підходах до цієї проблеми. Тим часом уже сьогодні вузькість платоспроможного попиту населення є чи не найголовнішим бар'єром стабілізації виробництва.

За моїм дорученням зроблено підрахунки як вплинуло зниження у 1996 році реальної заробітної плати на обсяг виробництва. Вони красномовні: спад ВВП склав 4,4 відсотка його загального обсягу. Таке зниження реальних доходів має місце і в поточному році.

Чого тоді варті нескінченні заяви Уряду про захист національного ринку? Він же на очах деградує.

Слід визначити 1997 і 1998 роки періодом реального повороту до істотного поглиблення соціальної орієнтації економічних реформ. Президент ініціюватиме розробку Державної програми соціальної політики на найближчі 2,5-3 роки, в основу якої буде покладено нові радикальні підходи до розв'язання цієї проблеми.

Окремо хочу зупинитися на найбільш злободенному питанні. Як ви розумієте, йдеться про погашення заборгованості по заробітній платі, пенсіях, інших соціальних виплатах. Я, так само, як і ви, розцінюю відповідні невиплати як економічний злочин, безакцептний кредит, який насильницьким методом знімається з населення для фінансування прогалин, що утворюються внаслідок управлінських прорахунків.

Як має діяти Президент?

Відповідь одна — суворо питати з Уряду та керівників місцевих органів влади. Тому ставлю питання чітко і однозначно: якщо не буде зроблено рішучих кроків для погашення бюджетної заборгованості, Уряд у повному складі сам має піти у відставку за мотивами нездатності до керівництва. Таким же чином повинні діяти і керівники інших рівнів.

Найскладніше і невідкладне завдання — реформування пенсійної системи, яка переживає глибоку кризу. Потрібно визнати: на основі діючої системи поліпшити стан пенсійного забезпечення населення неможливо. У зв'язку з цим Уряд має до 1 липня 1997 року розробити програму глибокої пенсійної реформи та внести її до Верховної Ради, з тим, щоб 1998 рік ми розпочали з новою системою пенсійного забезпечення. При цьому хочу особливо підкреслити свою принципову позицію: пенсійна реформа не повинна здійснюватися за рахунок пенсіонерів.

Шановні народні депутати!

1996 рік був непростим. А, можливо, і чи не найскладнішим за роки незалежності, оскільки перетворення торкнулися корінних засад нашого життя, зав'язали в міцний вузол проблеми політики й економіки. Однак незалежно від того, хто і як оцінює сьогодення, незаперечною реальністю є колосальні зміни в усіх сферах, створення підгрунтя для виведення України на траєкторію динамічного розвитку, облаштування як повноцінної, сучасної і цивілізованої держави, де права та свободи громадян не лише декларуються і гарантуються, а й реально забезпечуються.

Зараз необхідно перейти від кількісних параметрів та формальних атрибутів державності до реального і якісного їх наповнення. Це вимагає конкретної напруженої роботи і відповідальності від усіх інститутів влади, від кожного працівника і всього суспільного загалу. Потрібні синтез енергії, концентрація волі, наполегливості й розуму.

Якщо раніше, на етапі здобуття незалежності, вимагались політична воля і громадянська відповідальність та мужність, то сьогодні до цього треба додати компетентність і професіоналізм.

Ми повинні відповісти на виклик історії, мати оптимізм і стійку віру в те, що здолаємо усі труднощі. І діяти. Послідовно, виважено та узгоджено, запровадивши надзвичайний режим роботи для органів державної влади.

Президент встановлює жорсткий контроль за реалізацією завдань та дотриманням вимог, сформульованих у Посланні Верховній Раді. Указом будуть визначені організаційні основи їх здійснення.

Шановні Голово та народні депутати!

Нас можуть різнити погляди та позиції, політичні уподобання. Але у нас спільне завдання — закласти надійний фундамент у будівництво Української держави, фундамент для цивілізованого життя багатьох поколінь її громадян.

Якою буде Україна у XXI сторіччі, залежить від того, що ми зробимо для неї зараз. А зробити треба багато.

Дякую за увагу!

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про систему оподаткування»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до Закону України «Про систему оподаткування» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №.21, ст.130), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про систему оподаткування

Цей Закон визначає принципи побудови системи оподаткування в Україні, податки і збори (обов'язкові платежі) до бюджетів та до державних цільових фондів, а також права, обов'язки і відповідальність платників.

РОЗДІЛ І
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Встановлення і скасування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів

Встановлення і скасування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів, а також пільг їх платникам здійснюється Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними, міськими радами відповідно до цього Закону, інших законів України про оподаткування.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим і сільські, селищні, міські ради можуть встановлювати додаткові пільги щодо оподаткування у межах сум, що надходять до їх бюджетів.

Ставки, механізм справляння податків і зборів (обов'язкових платежів) і пільги щодо оподаткування не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів про оподаткування.

Податки і збори (обов'язкові платежі), справляння яких не передбачено цим Законом, сплаті не підлягають.

Зміни і доповнення до цього Закону, інших законів України про оподаткування стосовно пільг, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів), механізму їх сплати вносяться до цього Закону, інших законів України про оподаткування не пізніше ніж за шість місяців до початку нового бюджетного року і набирають чинності з початку нового бюджетного року.

Будь-які податки і збори (обов'язкові платежі), які запроваджуються законами України, мають бути включені до цього Закону. Всі інші закони України про оподаткування мають відповідати принципам, закладеним у цьому Законі.

Стаття 2. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу) до бюджетів та до державних цільових фондів, системи оподаткування

Під податком і збором (обов'язковим платежем) до бюджетів та до державних цільових фондів слід розуміти обов'язковий внесок до бюджету відповідного рівня або державного цільового фонду, здійснюваний платниками у порядку і на умовах, що визначаються законами України про оподаткування.

Державні цільові фонди — це фонди, які створені відповідно до законів України і формуються за рахунок визначених законами України податків і зборів (обов'язкових платежів) юридичних осіб незалежно від форм власності та фізичних осіб.

Державні цільові фонди включаються до Державного бюджету України, крім Пенсійного фонду України.

Сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та до державних цільових фондів, що справляються у встановленому законами України порядку, становить систему оподаткування.

Стаття 3. Принципи побудови та призначення системи оподаткування

Принципами побудови системи оподаткування є:

стимулювання підприємницької виробничої діяльності та інвестиційної активності — введення пільг щодо оподаткування прибутку (доходу), спрямованого на розвиток виробництва;

обов'язковість — впровадження норм щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), визначених на підставі достовірних даних про об'єкти оподаткування за звітний період, та встановлення відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства;

рівнозначність і пропорційність — справляння податків з юридичних осіб здійснюється у певній частці від отриманого прибутку і забезпечення сплати рівних податків і зборів (обов'язкових платежів) на рівні прибутку і пропорційно більших податків і зборів (обов'язкових платежів) — на більші доходи;

рівність, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації — забезпечення однакового підходу до суб'єктів господарювання (юридичних і фізичних осіб, включаючи нерезидентів) при визначенні обов'язків щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);

соціальна справедливість — забезпечення соціальної підтримки малозабезпечених верств населення шляхом запровадження економічно обгрунтованого неоподатковуваного мінімуму доходів громадян та застосування диференційованого і прогресивного оподаткування громадян, які отримують високі та надвисокі доходи;

стабільність — забезпечення незмінності податків і зборів (обов'язкових платежів) і їх ставок, а також податкових пільг протягом бюджетного року;

економічна обгрунтованість — встановлення податків і зборів (обов'язкових платежів) на підставі показників розвитку національної економіки та фінансових можливостей з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його доходами;

рівномірність сплати — встановлення строків сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) виходячи з необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджету для фінансування витрат;

компетенція — встановлення і скасування податків і зборів (обов'язкових платежів), а також пільг їх платникам здійснюються відповідно до законодавства про оподаткування виключно Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними, міськими радами;

єдиний підхід — забезпечення єдиного підходу до розробки податкових законів з обов'язковим визначенням платника податку і збору (обов'язкового платежу), об'єкта оподаткування, джерела сплати податку і збору (обов'язкового платежу), податкового періоду, ставок податку і збору (обов'язкового платежу), строків та порядку сплати податку, підстав для надання податкових пільг;

доступність — забезпечення дохідливості норм податкового законодавства для платників податків і зборів (обов'язкових платежів).

Стаття 4. Платники податків і зборів (обов'язкових платежів)

Платниками податків і зборів (обов'язкових платежів) є юридичні і фізичні особи, на яких згідно з законами України покладено обов'язок сплачувати податки і збори (обов'язкові платежі).

Стаття 5. Облік платників податків і зборів (обов'язкових платежів)

Облік платників податків і зборів (обов'язкових платежів) здійснюється державними податковими органами та іншими державними органами відповідно до законодавства. Банки та інші фінансово-кредитні установи відкривають рахунки платникам податків і зборів (обов'язкових платежів) лише за умови пред'явлення ними документа, що підтверджує взяття їх на облік у державному податковому органі, і у триденний термін повідомляють про це державний податковий орган.

Стаття 6. Об'єкти оподаткування

Об'єктами оподаткування є доходи (прибуток), додана вартість продукції (робіт, послуг), вартість продукції (робіт, послуг), у тому числі митна або її натуральні показники, спеціальне використання природних ресурсів, майно юридичних і фізичних осіб та інші об'єкти, визначені законами України про оподаткування.

Стаття 7. Порядок встановлення податкових ставок

Ставки податків і зборів (обов'язкових платежів) встановлюються Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними, міськими радами відповідно до законів України про оподаткування і не змінюються протягом бюджетного року.

Зміна податкових ставок і механізм справляння податків і зборів (обов'язкових платежів) не можуть запроваджуватися Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

Стаття 8. Порядок зарахування податків і зборів (обов'язкових платежів) до бюджетів та державних цільових фондів

Порядок зарахування податків і зборів (обов'язкових платежів) до Державного бюджету України і місцевих бюджетів та державних цільових фондів встановлюється Верховною Радою України, Верховною Радою Автономної Республіки Крим і сільськими, селищними, міськими радами відповідно до цього Закону та інших законів України.

Стаття 9. Обов'язки платників податків і зборів (обов'язкових платежів)

1. Платники податків і зборів (обов'язкових платежів) зобов'язані:

1) вести бухгалтерський облік, складати звітність про фінансово-господарську діяльність і забезпечувати її зберігання у терміни, встановлені законами;

2) подавати до державних податкових органів та інших державних органів відповідно до законів декларації, бухгалтерську звітність та інші документи і відомості, пов'язані з обчисленням і сплатою податків і зборів (обов'язкових платежів);

3) сплачувати належні суми податків і зборів (обов'язкових платежів) у встановлені законами терміни;

4) допускати посадових осіб державних податкових органів до обстеження приміщень, що використовуються для одержання доходів чи пов'язані з утриманням об'єктів оподаткування, а також для перевірок з питань обчислення і сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. Керівники і відповідні посадові особи юридичних осіб та фізичні особи під час перевірки, що проводиться державними податковими органами, зобов'язані давати пояснення з питань щодо оподаткування у випадках, передбачених законами, виконувати вимоги державних податкових органів щодо усунення виявлених порушень законів про оподаткування і підписати акт про проведення перевірки.

3. Обов'язок юридичної особи щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) припиняється із сплатою податку, збору (обов'язкового платежу) або його скасування. У разі ліквідації юридичної особи заборгованість з податків і зборів (обов'язкових платежів) сплачується у порядку, встановленому законами України.

4. Обов'язок фізичної особи щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) припиняється із сплатою податку і збору (обов'язкового платежу) або його скасуванням, а також у разі смерті платника.

Стаття 10. Права платників податків і зборів (обов'язкових платежів)

Платники податків і зборів (обов'язкових платежів) мають право:

1) подавати державним податковим органам документи, що підтверджують право на пільги щодо оподаткування у порядку, встановленому законами України;

2) одержувати та ознайомлюватися з актами перевірок, проведених державними податковими органами;

3) оскаржувати у встановленому законом порядку рішення державних податкових органів та дії їх посадових осіб.

Стаття 11. Відповідальність платників податків і зборів (обов'язкових платежів) за порушення податкових законів

Відповідальність за правильність обчислення, своєчасність сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) і додержання законів про оподаткування несуть платники податків і зборів (обов'язкових платежів) відповідно до законів України.

Стаття 12. Обов'язки банків та інших фінансово-кредитних установ

1. Банки та інші фінансово-кредитні установи зобов'язані подавати державним податковим органам на їх запит відомості про наявність і рух коштів на розрахункових та інших рахунках платників податків — клієнтів цих установ.

2. Банки та інші фінансово-кредитні установи виконують доручення платників податків і зборів (обов'язкових платежів) на перерахування податків і зборів (обов'язкових платежів) до Державного бюджету України і місцевих бюджетів у встановлений законами України термін.

3. Керівники та інші посадові особи банків та інших фінансово-кредитних установ за невиконання вимог, передбачених частинами першою і другою цієї статті, а також за неподання державним податковим органам відомостей про відкриття рахунків суб'єктам підприємницької діяльності притягаються до відповідальності згідно з законами України.

РОЗДІЛ II
ВИДИ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ (ОБОВ'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ) І ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЇХ ДО БЮДЖЕТІВ І ДЕРЖАВНИХ ЦІЛЬОВИХ ФОНДІВ

Стаття 13. Види податків і зборів (обов'язкових платежів), що справляються на території України

В Україні справляються:

загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі);

місцеві податки і збори (обов'язкові платежі).

Стаття 14. Загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі)

1. До загальнодержавних належать такі податки і збори (обов'язкові платежі):

1) податок на додану вартість;
2) акцизний збір;
3) податок на прибуток підприємств;
4) податок на доходи фізичних осіб;
5) мито;
6) державне мито;
7) податок на нерухоме майно (нерухомість);
8) плата (податок) за землю;
9) рентні платежі;
10) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів;
11) податок на промисел;
12) збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету;
13) збір за спеціальне використання природних ресурсів;
14) збір за забруднення навколишнього природного середовища;
15) збір до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення;
16) збір на обов'язкове соціальне страхування;
17) збір на обов'язкове державне пенсійне страхування;
18) збір до Державного інноваційного фонду;
19) плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності.

2. Загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі) встановлюються Верховною Радою України і справляються на всій території України.

3. Порядок зарахування загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів) до Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів і державних цільових фондів визначається згідно з законами України.

4. Податки і збори (обов'язкові платежі), зазначені в пунктах 7, 8, 10, 11, 13, 14 частини першої цієї статті, на території Автономної Республіки Крим встановлюються Верховною Радою Автономної Республіки Крим. При цьому ставки податків і зборів (обов'язкових платежів) визначаються в межах граничних розмірів ставок, установлених законами України.

Стаття 15. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі)

1. До місцевих податків належать:

1) податок з реклами;
2) комунальний податок.

2. До місцевих зборів (обов'язкових платежів) належать:

1) готельний збір;
2) збір за припаркування автотранспорту;
3) ринковий збір;
4) збір за видачу ордера на квартиру;
5) курортний збір;
6) збір за участь у бігах на іподромі;
7) збір за виграш на бігах на іподромі;
8) збір з осіб, які беруть участь у грі на тоталізаторі на іподромі;
9) збір за право використання місцевої символіки;
10) збір за право проведення кіно- і телезйомок;
11) збір за проведення місцевого аукціону, конкурсного розпродажу і лотерей;
12) збір за проїзд по території прикор-

донних областей автотранспорту, що прямує за кордон;

13) збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг;

14) збір з власників собак.

3. Місцеві податки і збори (обов'язкові платежі), механізм справляння та порядок їх сплати встановлюється сільськими, селищними, міськими радами відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, установлених законами України, крім збору за проїзд по території прикордонних областей автотранспорту, що прямує за кордон, який встановлюється обласними радами. При цьому податки і збори (обов'язкові платежі), зазначені у пункті 2 частини першої і пунктах 2-4, 13 та 14 частини другої цієї статті є обов'язковими для встановлення сільськими, селищними та міськими радами за наявності об'єктів оподаткування або умов, з якими пов'язане запровадження цих податків і зборів.

4. Суми податків і зборів (обов'язкових платежів), зазначених у цій статті, зараховуються до місцевих бюджетів у порядку, визначеному сільськими, селищними, міськими радами, якщо інше не встановлено законами України.

Стаття 16. Джерела сплати податків і зборів (обов'язкових платежів)

1. Джерела сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) встановлюються відповідними законами про податки, збори (обов'язкові платежі).

2. Державні та інші цільові фонди, які не передбачені цим Законом, мають своїм джерелом виключно прибуток підприємств, який залишається після сплати всіх податків і зборів (обов'язкових платежів), передбачених статтями 14 і 15 цього Закону. Відрахування до цих фондів здійснюються на добровільних засадах.

Стаття 17. Порядок сплати податків і зборів (обов'язкових платежів)

Сплата податків і зборів (обов'язкових платежів) провадиться у порядку, встановленому цим Законом та іншими законами України.

Податки і збори (обов'язкові платежі), які відповідно до законів включаються до ціни товарів (робіт, послуг) або відносяться на їх собівартість, сплачуються незалежно від результатів фінансово-господарської діяльності.

Стаття 18. Усунення подвійного оподаткування

1. Сума доходу або прибутку, одержана юридичними особами, їх філіями, відділеннями за кордоном, включається до загальної суми доходу (прибутку), що підлягає оподаткуванню в Україні, і враховується при визначенні розміру податку.

Суми податку на доход (прибуток), одержані за межами території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, сплачені юридичними особами, їх філіями, відділеннями за кордоном відповідно до законодавства іноземних держав, зараховуються під час сплати ними податку з доходів (прибутку) в Україні. При цьому розмір зарахованих сум не може перевищувати суми податку з доходів (прибутку), що підлягає сплаті в Україні, стосовно доходу (прибутку), одержаного за кордоном.

2. Доходи, одержані за межами України фізичними особами з постійним місцем проживання в Україні, включаються до складу сукупного доходу, що підлягає оподаткуванню в Україні.

Суми податку з доходів фізичних осіб, сплачені за кордоном відповідно до законодавства іноземних держав громадянами з постійним місцем проживання в Україні, зараховуються під час сплати ними податку з доходів фізичних осіб в Україні. При цьому розмір зарахованих сум податку з доходів, сплачених за межами України, не може перевищувати суми податку з доходів фізичних осіб, що підлягає сплаті цими особами в Україні.

3. Суми податку на нерухоме майно (нерухомість), сплачені за кордоном відповідно до законодавства іноземних держав фізичними особами, які постійно проживають в Україні, за об'єкти, що знаходяться за її межами, зараховуються під час сплати ними податку на об'єкти в Україні. При цьому розмір зарахованих сум податку, сплачених за межами України, не може перевищувати суми, що підлягає сплаті цими особами в Україні.

4. Зарахування сплачених за межами України сум податків, зазначених у частинах першій-третій цієї статті, провадиться за умови письмового підтвердження податкового органу відповідної іноземної держави щодо факту сплати податку та наявності міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування доходів і майна та запобігання ухилення від сплати податку.

Стаття 19. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором України, ратифікованим Верховної Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що їх містять закони України про оподаткування, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 20. Контроль за справлянням податків і зборів (обов'язкових платежів)

Контроль за правильністю та своєчасністю справляння податків і зборів (обов'язкових платежів) здійснюється державними податковими органами та іншими державними органами в межах повноважень, визначених законами.

За стягнення податків і зборів (обов'язкових платежів), які не передбачені цим Законом, посадові особи державних податкових органів та інших державних органів несуть відповідальність згідно з законами України'.

II. Порядок введення в дію Закону України 'Про внесення змін до Закону України 'Про систему оподаткування'

1. Закон України 'Про внесення змін до Закону України 'Про систему оподаткування' набирає чинності з дня його опублікування.

2. Дія цього Закону поширюється на відповідні правовідносини у сфері соціального страхування щодо зборів на соціальне страхування до прийняття законів України з питань соціального страхування.

3. Заборгованість платників щодо податків, зборів (обов'язкових платежів), у тому числі платежів у галузеві та інші фонди, обов'язковість сплати яких не передбачена статтями 14 та 15 цього Закону, за станом на дату введення в дію цього Закону списується з платників податків, зборів (обов'язкових платежів) і сплаті не підлягає.

4. Кабінету Міністрів України:

подати Верховній Раді України пропозиції про внесення до законодавчих актів України змін, що випливають із Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про систему оподаткування» у місячний термін;

привести рішення уряду України у відповідність із цим Законом до 1 квітня 1997 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 лютого 1997 року.
№ 77/97-ВР

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ: СЬОМА СЕСІЯ
ХРОНІКА ЗАКОНОТВОРЕННЯ

Ранкове засідання Верховної Ради 18 березня розпочалося з розгляду депутатських запитів з важливих питань життя країни: п'ять таких чергових документів ухвалено надіслати відповідним адресатам. Після традиційного для вівторків двадцятихвилинного виголошення заяв народні депутати працювали за погодженим порядком денним.

На виступи голови Комісії з питань ядерної політики і ядерної безпеки Михайла Павловського та директора Чорнобильської атомної електростанції Сергія Парашина сесія прийняла обговорений минулого тижня проект Закону про грант (проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС) між Європейським банком реконструкції та розвитку як розпорядником коштів, наданих з грантом із рахунку ядерної безпеки, урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією. Закон схвалено із застереженнями. Зокрема, з нагадуванням про те, що у відповідь на вимогу з боку банку гарантій закриття ЧАЕС українська сторона вимагає гарантій його фінансування.

Було розпочато розгляд у третьому читанні проекту закону про податок на додану вартість. Пояснення давав голова Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов. Однак блокування з боку певної частини депутатів не дало змоги прийняти рішення. На пропозицію Голови Верховної Ради Олександра Мороза сесія відклала роботу над цим документом на подальший час.

Депутати продовжили розпочатий минулого тижня розгляд у другому читанні проекту закону про місцеве самоврядування в Україні. Доповідав заступник Голови Верховної Ради, координатор роботи погоджувальних комісій з податкового пакета та законопроектів про самоврядні і виконавчі органи на місцях Віктор Мусіяка.

* * *

320 народних депутатів зареєструвалися в поіменному режимі 19 березня. Було заслухано інформацію голови Центральної виборчої комісії Івана Ємця про вибори, що відбулися у Надвірнянському виборчому окрузі № 201 Івано-Франківської області. Новообраний народний депутат Ярослава Осипівна Стецько склала присягу на вірність Україні.

На доповідь голови Верховного суду України Віталія Бойка розглянуто кандидатури на обрання суддями Верховного суду: А. Арестенка, В. Земляного, В. Коновалова, Т. Присяжнюк, М. Селіванова, С. Березовського, Л. Григор'єву, І. Домбровського та на доповідь першого заступника голови Вищого Арбітражного суду Миколи Гречковського — кандидатуру на посаду першого заступника голови Арбітражного суду Автономної Республіки Крим Ірини Шуби. Оскільки голосування визнане таким, що не відбулося, бо в ньому не взяла участь потрібна кількість народних депутатів, повторне буде проведене вранці 20 березня.

Далі Верховна Рада продовжила перше читання проекту закону про місцеве самоврядування в Україні і до кінця ранкового пленарного засідання дійшла до статті 45.

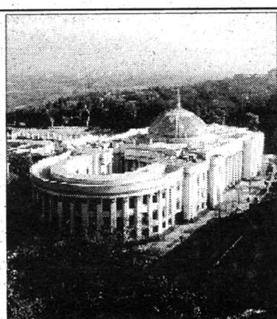
На вечірньому засіданні, яке тривало за двадцяту годину, сесія у третьому читанні проголосувала проект Закону України «Про податок на додану вартість». Голосування Закону в цілому відбудеться на наступному пленарному тижні.

* * *

Перед початком пленарного засідання 20 березня відбулося голосування з виборів суддів Верховного суду України та Арбітражного суду Автономної Республіки Крим. Як повідомила лічильна комісія, за підсумками таємного голосування суддями Верховного суду обрано Анатолія Миколайовича Арестенка, Степана Михайловича Березовського, Лілію Іванівну Григор'єву, Івана Петровича Домбровського, Василя Васильовича Земляного, Володимира Миколайовича Коновалова, Тамару Іванівну Присяжнюк та Миколу Івановича Селіванова. На посаду першого заступника голови Арбітражного суду Автономної Республіки Крим балотувалася Ірина Костянтинівна Шуба, але потрібної кількості голосів вона не набрала.

Сесія продовжила друге читання проекту закону «Про місцеве самоврядування в Україні». Включно до початку вечірнього засідання було проголосовано ще п'ятнадцять статей.

На пропозицію Комісії з питань фінансів і банківської діяльності сесія внесла зміни до постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про страхування». Зокрема, встановлено, що положення частини другої статті 38 щодо страховиків, які одержали ліцензію на страхування життя до набрання чинності цим законом, застосовуються з 1 січня 1998 року.

Далі сесія розглянула інформацію тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань формування національного ринку енергоносіїв — прийняття постанови. Альтернативно до підготовленого комісією проекту постанови Верховної Ради було подано ще кілька проектів, але жоден з них не набрав необхідної кількості голосів. Отже, над цим документом ще доведеться досить серйозно попрацювати.

Як і передбачалося порядком денним, Верховна Рада приступила до другого читання проекту закону про вибори народних депутатів України. Але вже на голосуванні першої статті почалися збої — жодна з поправок і перша стаття в редакції комісії не набрали потрібної кількості голосів.

Розгляд питання було відкладено. Сесія продовжила і завершила друге читання проекту закону про місцеве самоврядування. Ряд статей, зокрема 72, 74 та 75, та окремих пунктів, перенесено на третє читання, яке має відбутися в першій декаді квітня.

21 березня на пленарному засіданні з Посланням до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України виступив Президент України Леонід Кучма.

Наступне пленарне засідання відбудеться 1 квітня 1997 року.

Прес-служба Верховної Ради України.
24 березня 1997 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про страхування»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміну до Постанови Верховної Ради України від 7 березня 1996 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про страхування», виклавши пункт 2 у такій редакції:

«2. Встановити, що положення частини другої статті 38 щодо страховиків, які одержали ліцензію на страхування життя до набрання чинності цим Законом, застосовуються з 1 січня 1998 року».

2. Доручити Комісії Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності провести перевірку стану справ у страхових компаніях, які були створені на основі колишнього Укрдержстраху.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ,
20 березня 1997 року.
№ 150/97-ВР

ЗАЯВА

Фракції «Комуністи України – за соціальну справедливість і народовладдя» та Президії Центрального Комітету Компартії України

(Початок на 2-й стор.).

Незважаючи на систематичні необгрунтовані звинувачення і погрози, комуністи будуть і надалі, діючи в рамках Конституції і законів України, розкривати антинародну, антинаціональну сутність політики правлячого режиму, необхідність повернення влади трудящим конституційним шляхом. Бо лише радикальна зміна політичного курсу може врятувати державу від колоніальної залежності, а народ наш —від геноциду.

Таку нашу позицію підтримують мільйони співвітчизників. Про це свідчить Всеукраїнська акція протесту 18 березня ц. р., у якій узяли участь не 85 тис. чоловік, як твердить брехлива офіційна пропаганда, а близько 2 мільйонів громадян.

Робітничий клас, селянство, інтелігенція, всі трудящі, знедолені люди нашої країни можуть бути впевнені: комуністи, діючи в єдиному блоці з усіма лівими силами, будуть послідовно і твердо відстоювати їхні конституційні права і свободи. Ми не припинемо боротьбу за чесну працю проти дармоїдів, за владу трудящих проти влади кримінально корумпованої, продажної бюрократії, за закон і порядок проти свавілля і насильства, за дружбу і братерство народів Співдружності незалежних держав, проти ненависті і злоби, за правду проти брехні, за честь і гідність України та її народу.

Фракція комуністів
у Верховній Раді України.
Президія Центрального
Комітету Компартії України.

21 березня 1997 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до Закону України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №11, ст.150; 1993 р., №23, ст.251; 1995 р., №1, ст.3), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Цим Законом встановлюється податок з власників деяких наземних і водних транспортних засобів, самохідних машин і механізмів як джерело фінансування будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних шляхів загального користування та проведення природоохоронних заходів на водоймищах.

Стаття 1. Платники податку

Платниками податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів є підприємства, установи та організації, які є юридичними особами, іноземні юридичні особи (далі — юридичні особи), а також громадяни України, іноземні громадяни та особи без громадянства (далі — фізичні особи), які мають зареєстровані в Україні згідно з чинним законодавством власні транспортні засоби, які відповідно до статті 2 цього Закону є об'єктами оподаткування.

Стаття 2. Об'єкти оподаткування

Об'єктами оподаткування є:

трактори (колісні) — код за Гармонізованою системою опису та кодування товарів (далі — код) — 87 01, крім тих, що на гусеничному ходу, — код 87 01 30;

автомобілі, призначені для перевезення не менше 10 осіб, включаючи водія, — код 87 02;

автомобілі легкові — код 87 03;

автомобілі вантажні — код 87 04;

автомобілі спеціального призначення, крім тих, що використовуються для перевезення пасажирів і вантажів, —код 87 05 (крім автомобілів спеціального призначення швидкої допомоги та пожежних);

мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим двигуном — код 87 11, крім тих, що мають об'єм циліндра двигуна

3 до 50 см , — код 87 11 10;

яхти та судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних) — код 89 03 91;

човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних), — код 89 03 92;

інші човни (крім спортивних) — код 89 03 99.

Транспортні засоби, що не є об'єктами оподаткування:

трактори на гусеничному ходу — код 87 01 30;

мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з установленим

3 двигуном з об'ємом циліндра двигуна до 50 см — код 87 11 10;

тільки автомобілі спеціального призначення швидкої допомоги та пожежні — код 87 05;

транспортні засоби вантажні, самохідні, що використовуються на заводах, складах, у портах та аеропортах для перевезення вантажів на короткі відстані, — код 87 09;

машини і механізми для сільськогосподарських робіт — коди 84 32; 84 33;

тільки яхти, судна парусні і човни спортивні — коди 89 03 91; 89 03 92; 89 03 99.

Стаття 3. Ставки і зарахування податку

Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів сплачується в таких розмірах:

Код	Опис об'єктів оподаткування	Ставки податку на рік (з 100 $см^3$ об'єму циліндрів двигуна, з 1 кВт потужності двигуна або 1 см довжини)
87 01	Трактори колісні (крім гусеничних — код 87 01 30)	0,32 екю з 100 $см^3$
87 02	Автомобілі для перевезення не менш як 10 осіб, включаючи водія	0,45 екю з 100 $см^3$
87 03	Автомобілі легкові (крім автомобілів з електродвигуном — код 87 03 90100)	
	З об'ємом циліндрів двигуна:	
	до 1000 $см^3$	0,68 екю з 100 $см^3$
	від 1001 $см^3$ до 1500 $см^3$	1,14 екю з 100 $см^3$
	від 1501 $см^3$ до 1800 $см^3$	1,36 екю з 100 $см^3$
	від 1801 $см^3$ до 2500 $см^3$	1,81 екю з 100 $см^3$
	від 2501 $см^3$ і більше	4,55 екю з 100 $см^3$
87 03 90100	Автомобілі з електродвигуном	0,22 екю з 1 кВт
87 04	Автомобілі вантажні	0,45 екю з 100 $см^3$
87 05	Автомобілі спеціального призначення (крім пожежних і швидкої допомоги)	0,45 екю з 100 $см^3$
87 11	Мотоцикли (мопеди), велосипеди з двигуном (крім тих, що мають об»єм циліндра двигуна до 50 $см^3$, — код 87 11 10)	0,45 екю з 100 $см^3$
	Яхти і судна парусні з допоміжним двигуном або без нього (крім спортивних):	
89 03 91100	морські	0,03 екю з 1 см довжини
89 03 91910, 89 03 91930	інші з масою до 100 кг; інші з довжиною корпусу до 7,5 м	0,01 екю з 1 см довжини
89 03 91990	інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	0,02 екю з 1 см довжини
	Човни моторні і катери, крім човнів з підвісним двигуном (крім спортивних):	
89 03 92100	морські	0,03 екю з 1 см довжини
89 03 92910	інші з довжиною корпусу до 7,5 м	0,01 екю з 1 см довжини
89 03 92990	інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	0,02 екю з 1 см довжини
	Інші човни (крім спортивних):	
89 03 99100, 89 03 99910	з масою до 100 кг; інші з довжиною корпусу до 7,5 м	0,01 екю з 1 см довжини
89 03 99990	інші з довжиною корпусу більше 7,5 м	0,02 екю з 1 см довжини

Податок з визначених цим Законом власників наземних і водних транспортних засобів, що сплачується за місцезнаходженням юридичних осіб і місцем проживання фізичних осіб, зараховується до бюджетів місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських).

З цієї суми 90 відсотків використовується на покриття витрат з експлуатації та утримання автомобільних доріг, у тому числі підприємствами Української державної корпорації по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг (Укравтодор), на проведення природоохоронних заходів на водоймищах, а 10 відсотків — для зміцнення матеріально-технічної бази органів, які здійснюють реєстрацію, перереєстрацію та технічний огляд цих транспортних засобів.

Стаття 4. Пільги щодо податку

Від сплати податку звільняються:

а) підприємства автомобільного транспорту загального користування — щодо транспортних засобів, зайнятих на перевезенні пасажирів, на які в установленому законом порядку визначено тарифи оплати проїзду в цих транспортних засобах;

б) установи та організації, що фінансуються з Державного бюджету України, а саме: установи та організації Міністерства оборони України, Національної гвардії України, Прикордонних військ України, Цивільної оборони України, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Прокуратури України за умови цільового використання цих транспортних засобів у службових справах та в межах встановлених лімітів кількості транспортних засобів;

в) особи, зазначені у пунктах 1 і 2 статті 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», статтях 4—11 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», статті 8 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», щодо одного легкового автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 2200 $см^3$ (ГАЗ-24 до 2500 $см^3$), а також інваліди I і II груп — щодо одного автомобіля з ручним керуванням;

г) особи, зазначені у пунктах 3 і 4 статті 14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», — щодо одного легкового автомобіля з об'ємом циліндрів двигуна до 2200 $см^3$ (ГАЗ-24 до 2500 $см^3$)

до їх відселення та протягом трьох років після переселення із зони гарантованого добровільного відселення та зони посиленого радіоекологічного контролю;

д) на 50 відсотків — сільськогосподарські підприємства —товаровиробники за трактори колісні, автобуси та спеціальні автомобілі для перевезення людей з кількістю місць не менше десяти.

Стаття 5. Строки сплати податку

Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів сплачується перед реєстрацією, перереєстрацією або технічним оглядом транспортних засобів. Сплата податку провадиться за період до наступного технічного огляду.

Власники транспортних засобів зобов'язані пред'являти органам Державної автомобільної інспекції або іншим органам, що здійснюють їх реєстрацію, перереєстрацію або технічний огляд, квитанції, платіжні доручення про сплату податку, а платники, звільнені від сплати цього податку, — відповідну довідку (документ), що дає право на користування цими пільгами.

У разі відсутності документів про сплату податку реєстрація, перереєстрація і технічний огляд транспортних засобів не провадяться.

Стаття 6. Порядок обчислення і сплати податку

Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів обчислюється юридичними особами на підставі звітних даних про кількість транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів за станом на 1 січня поточного року. Обчислення податку з власників наземних транспортних засобів провадиться виходячи з об'єму циліндрів або потужності двигуна кожного виду і марки транспортних засобів, а податок з власників водних транспортних засобів — виходячи з довжини транспортного засобу за ставками, зазначеними у статті 3 цього Закону. Податок сплачується у валюті України і розраховується за валютним (обмінним) курсом Національного банку України на перший день кварталу, в якому здійснюється сплата податку, і залишається незмінним протягом кварталу.

Перерахунки юридичними особами розміру податку у зв'язку з перереєстрацією транспортних засобів, визначених цим Законом, протягом даного року не провадяться.

У порядку і строки, визначені податковими органами, юридичні особи подають за місцем свого знаходження до державної податкової інспекції, але не пізніше 15 березня року, наступного за звітним, на основі бухгалтерського звіту (балансу) розрахунки суми податку за формою, затвердженою Головною державною податковою інспекцією України.

Сума податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, що сплачується фізичними особами, обчислюється за ставками, визначеними у статті 3 цього Закону. Якщо транспортні засоби придбано у другому півріччі, то податок сплачується в половинному розмірі встановленої суми.

У разі виявлення юридичних чи фізичних осіб, які не сплачували податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вони зобов'язані сплатити податок не більш як за два попередніх роки.

Перерахування неправильно сплаченого податку допускається не більш як за два попередніх роки.

Стаття 7. Відповідальність платників

У разі приховування (заниження) об'єктів оподаткування з юридичних осіб у доход відповідального бюджету податковими органами стягуються вся сума прихованого (заниженого) податку і штраф у двократному розмірі тієї ж суми. Сума прихованого (заниженого) податку і штраф вносяться до відповідного бюджету за рахунок прибутку (доходу), що залишається в розпорядженні підприємств.

За відсутність обліку об'єктів оподаткування або ведення цього обліку з порушенням встановленого порядку, а також за неподання, несвоєчасне подання податковим органам розрахунків та інших документів, необхідних для нарахування і сплати податку, юридичні особи сплачують до відповідного бюджету додатково 50 відсотків належних сум податку.

Посадові особи, винні у приховуванні (неврахованні) об'єктів оподаткування, а також у відсутності бухгалтерського обліку чи веденні його з порушенням встановленого порядку, у неподанні, несвоєчасному поданні або поданні не за встановленою формою розрахунків чи інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податку, притягаються до відповідальності відповідно до чинного законодавства.

Недоїмки по податку, а також суми штрафів, пеня стягуються з платників податку згідно з законодавством.

Стаття 8. Оскарження дій посадових осіб податкових органів

Оскарження дій посадових осіб податкових органів, пов'язаних із справлянням податку та застосуванням фінансових санкцій, провадиться відповідно до законодавства України».

II. Заключні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Декрет Кабінету Міністрів України «Про ставки податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., №23, ст.251; 1995 р., №30, ст.229).

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 лютого 1997 року.

Регіон: особистості

За покликанням — будівничий. І найбільше любить зводити мости

У 1956 р. в Коровинцях Недригайлівського району після закриття церкви і перетворення її на клуб, православна громада перенесла ікони, книги-стародруки, релігійні реліквії до Єпіфанових. Та і цей прихисток віруючих муляв сповідачам атеїзму.

Запалала «Єпіфанівська церква»! Одинадцятирічний Анатолій Єпіфанов першим вихопив — врятував з полум'я — церковного хреста... З цього промовистого штриха з біографії голови облдержадміністрації та обласної ради Сумщини, доктора економічних наук Анатолія Єпіфанова почалася наша розмова.

— Події сорокарічної давності якимсь чином пов'язані з нинішнім духовним життям Сумщини, зокрема, відкриттям церков?

За обсягами виробництва Сумська область посідає сьоме місце в державі. Тут у процесі приватизації створено понад двісті акціонерних товариств, які зареєстрували випуск акцій. Більш як половина населення області стали акціонерами — власниками державного майна.

— Я б не сказав, що відродження 72 церков за останні п'ять років — це моя особиста заслуга. То, насамперед, результат пробудженої духовної потреби людей відродити святині. Ми сприяли цьому, як на мене, позитивному процесу повернення до джерел духовності, моральності нашого народу. Практично всі культові заклади були передані віруючим громадянам. За цього здебільшого досягали компромісних рішень. Наприклад, у Троїцькому соборі, який використовувався як зал органної музики, залишено орган. У певні години, коли не проводиться богослужіння, тут можна послухати твори Баха, Моцарта. Київському патріархату передано Воскресенську церкву. У ній, завдяки досягнутому компромісу, в частині приміщення продовжує діяти музей декоративного мистецтва.

— А церква у вашому селі відроджена?

— Так, позаторік.

— І ви до цього теж причетні?

— Так.

— Ви за першим фахом будівничий. Що найбільше подобалось споруджувати?

— За 25 років роботи в будівельній галузі мені доводилось будувати все: і житло, і дитсадки, і школи, і шляхи. А ось найцікавіше було споруджувати мости. До речі, в Сумах я зі своїми колегами збудував їх аж шість!

— А в обласному центрі, як я зрозумів з недавньої прес-конференції, дехто не дуже прихильно зустрів ще одне єпіфанівське дітище — Українську академію банківської справи.

— Розумієте, я цьому не дивуюсь. Сьогодні певним політичним силам вигідно будь-яке владне рішення оцінити лише з негативного боку, побачити в ньому підступний підтекст.

Тільки за рік на Сумщині введено 350,5 кілометра газових мереж, із них 288,2 кілометра — в сільській місцевості (за завдання, відповідно, 178 та 166 кілометрів). Газифіковано 7276 квартир, у тому числі в сільській місцевості — 3027. Переведено на природний газ 5 котелень у містах Суми, Конотоп, Кролевець, Путивль, Тростянець.

Я глибоко переконаний, що імідж Сум змінився на краще після відкриття в ньому в 1994 році університету, і щойно — банківської академії. Остання, хочу зазначити, збудована в місті без жодної бюджетної копійки і нині успішно заробляє, віднаходить благодійні кошти на власне утримання без державних асигнувань. На мою думку, ми повинні піклуватися про авторитет регіональної вузівської освіти, за перетворення провінційних вузів на справжні престижні центри наукового, творчого пошуку. Не секрет, у столиці є багато освітніх закладів, після навчання в яких молоді спеціалісти вимушені йти торгувати на ринок або працюють не за фахом. А відкриваючи університет і банківську академію, ми саме враховували прагматичну регіональну потребу в тих фахівцях, яких бракує. Скажімо, створення медичного факультету при університеті дасть регіону потрібну кількість своїх лікарів. З цих позицій плануємо й відкриття факультету журналістики при Сумському педінституті. Це, сподіваюся, підвищить можливості вибору місцевих абітурієнтів, для яких за нинішніх умов майбутнє навчання в столиці чи Одесі, Львові все-таки накладне.

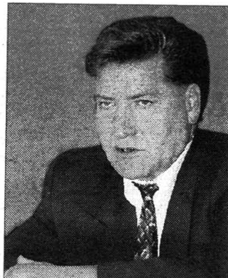
— У магазинах Сум батон можна купити за 58 коп., паляничку за 48 коп. У Чернігові все це коштує на 15—20 коп. дорожче. Який секрет такої цінової політики?

— Ми боремося за виконання не тільки державного, а й регіонального контрактів. Хлібом забезпечені власним, його не доводиться десь перекуповувати, тож і маємо відповідну ціну.

— Це правда, що проблеми села ваша команда намагається розв'язати шляхом... ліквідації колгоспів?

— За останні півтора роки в області замінено 72 керівників КСП. Недавно журналісти зняли фільм про приклади безгосподарності на селі. З нього глядачі дізналися, що один голова не був на фермі більше року...

Звичайно, від енергійного професіонала-ватажка багато що залежить. Проте, переконуємося: стара форма господарювання, незважаючи на ділові особисті якості голів сільгосппідприємств, дуже затратна, не стимулює сільгоспвиробника працювати ефективно, ощадливо, прибутково.

З досьє редакції:

Анатолій Єпіфанов народився у 1945 році в Коровинцях Недригайлівського району Сумської області. Навчався у Сумському будівельному технікумі, на економічному факультеті Харківського держуніверситету. Пройшов шлях від виконроба до голови Сумської міськради. З 1992 року — представник Президента у Сумській області, з 1994-го — голова облдержадміністрації та обласної ради. Доктор економічних наук. Одружений, дружина — вчителька, має двох доньок і внучку.

У березні глава облдержадміністрації А. Єпіфанов підписав доручення, яким призупинив виплату заробітної плати собі та своїм заступникам, головам райдержадміністрацій до погашення заборгованостей бюджетникам.

А все це тому, що на селі немає і досі справжніх власників. У першому півріччі нинішнього року ми плануємо провести, говорячи прямо, деколективізацію села. Вже з 435 колективних сільгосппідприємств реформовано у нові організаційно-правові структури 297. У 68 з них у цей час ведуться роботи з внутрішньогосподарського реформування шляхом створення кооперативів. У них об'єднані земельні і майнові паї членів цих кооперативів, розробляються статути підрозділів, договори про спільну діяльність. Будемо ініціювати створення орендноприватних підприємств, акціонерних товариств тощо.

— Ви вже неодноразово брали участь у зустрічах керівників прикордонних областей.

— Насамперед напрацьовано нормативні, законодавчі акти, які при врахуванні їх у міждержавному договорі між Україною та Росією поліпшать економічні зв'язки прикордонних областей. Звичайно, таке спілкування дає можливість розв'язувати різноманітні проблеми з користю для регіону та держави. Наприклад, нині Сумська область вийшла з енергосистеми України. Ми отримуємо електроенергію з Курської АЕС. Розраховуємося з нею в основному продовольством, продукцією сумських заводів, що сьогодні дуже вигідно. В той же час нашу частку електроенергії отримують інші області, де відчувається її дефіцит. З відкриттям банківської академії, університету вирішується питання з керівниками Бєлгородської, Курської областей про умови навчання в цих вузах абітурієнтів з прикордонних російських регіонів.

— Стабілізація в промисловості, сільському господарстві на Слобожанщині у великій мірі залежить від інвестицій? Чи все-таки доводиться більше розраховувати на власні сили?

— Торік в економіку області вкладено іноземних інвестицій 3,56 мільйона доларів США. Це вкрай мало і тому, зрозуміло, в основному вся надія на власні сили, зокрема на реформування існуючих підприємств, виробництв для успішної роботи в ринкових умовах. Загалом же на Сумщині розроблено 53 інвестиційні проекти. Щоправда, лише п'ять з них пройшли міжнародну експертизу «ЮНІДО» і тепер рекламуються в інформаційних мережах. Інші проекти надані представникам ділових кіл Канади, Німеччини, Бельгії, США. Американська компанія, розглянувши наші пропозиції, вирішила взяти участь у модернізації виробництва цеху двоокису титану з обсягом інвестицій 15—20 мільйонів доларів та переоснащенні цеху з виробництва фарб (вартість проекту 700 тисяч доларів) на Сумському виробничому об'єднанні «Хімпром».

Загальний обсяг зовнішньої торгівлі за 1996 рік становив 389,1 млн. дол. США, в тому числі експорт —265,2 млн. дол., імпорт — 123,9 млн. дол. (без централізованих поставок газу та електроенергії).

— Що нині є головним для вас, облдержадміністрації?

— Як локалізувати спад виробництва, як організувати соціальний захист населення... Бюджетні кошти для виплат пенсій, зарплат лікарям, освітянам не падають, як манна небесна. Вони будуть, якщо добре працюватимуть заводи, акціонерні товариства, бізнесові структури. Ось і стараємося вплинути на виробництво ними конкурентоспроможних товарів тощо.

Радує, що на 84 підприємствах області останнім часом зупинилося падіння обсягів виробництва і поступово вони почали нарощувати випуск продукції.

Позитивні зрушення намітилися в хімічній, нафтохімічній, паливній, енергетичній промисловості Сумщини. Найбільш стабільно працюють виробничі структури Конотопа, Охтирки, Сум, Ромнів, Липоводолинського та Охтирського районів. Велику надію покладаємо на об'єднання під одним дахом нафтогазодобувного та переробного комплексу області, створення в Охтирці нафтогазодобувного регіонального підприємства.

— Анатолію Олександровичу, як, на вашу думку, в реалізації планів, ідей маєте більше однодумців чи опонентів?

— Завжди кажу: це добре, якщо в мене є бодай 49 відсотків опонентів і 51 відсоток однодумців. Буде більше опозиціонерів — це вже погано, це означає, щось справді роблю не так. Мабуть, небезпека і в тому, якщо всі одразу стануть однодумцями. Вважаю, що розумна пропорція між тими й іншими допомагає мені та й, сподіваюся, іншим керівникам приймати виважені, правильні рішення.

Інтерв'ю провів Сергій ПАВЛЕНКО, власний кореспондент «Голосу України» по Чернігівській та Сумській областях.

Суми.

Реформи на селі:

зерно істини і полова вимислів

КОЛИ проїжджаєш околицями Києва чи будь-якого іншого міста, бачиш, як рясно вони всіяні садовими будиночками, густими садами, зеленою городиною. Для одних це певний приварок до продовольчого столу, для інших — радість спілкування з природою, джерело здоров'я і снаги.

Але при цьому бентежить одне: чому так туляться один до одного будиночки, чому у кожного господаря городики, які долонею можна накрити? Невже у нас так мало землі (на садові ділянки виділялися, як правило, піски, чагарі, деякий інший непотріб), щоб не затискувати людину в отой шестисотковий квадрат?

А які кошти вкладені в освоєння піщаних, нерідко намивних масивів, у спорудження будинків і всього, що навколо них! Та дай людині не шість, а десять—двадцять соток, сплануй дачне містечко, підведи комунікації — і ринок житла став би набагато ширшим і різноманітнішим. А дай ще забудовникам довгострокові субсидії, малозаможним — пільгові кредити — дивись, і величезні черги на одержання житла почали б розсмоктуватися.

Отак ми бездумно, скнаристо розпочинали тоді ще, в СРСР, земельну реформу. Так ми проводимо її й нині, в країні, яка здобула незалежність. Здавалося б, тепер ніхто на нас не тисне, ніхто не помахує пальчиком —роби цю справу серйозно, з розмахом, так, як це належить в ісконно землеробській країні, де ще й донині в більшості областей землі — хоч боком котись.

Ні, не виходить. Якщо з присадибними, садовими ділянками крига, нарешті, скресла — маємо тепер документи, які узаконюють їх приватизацію, то в більш масштабному перерозподілі землі справи і досі кепські.

10 листопада 1994 року був виданий Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва». У ньому закладений чіткий орієнтир —земля повинна належати тим, хто її обробляє. Значить, вона поступово мусить бути приватизованою колективними сільськогосподарськими підприємствами та організаціями, фермерами, людьми, які на ній працюють.

Однак день за днем спливають, а ми тупцюємо на місці. Про це говорилося й на Всеукраїнській нараді з питань агропромислового комплексу. Немало її учасників вимагали, щоб був наданий новий імпульс земельній реформі, щоб велася вона скоординовано, поетапно, за чітко розробленою програмою. Разом з тим лунали й голоси, які вперто заперечували нові перетворення на селі. Що й спонукало Президента України кинути гірку фразу: «Я розраховував, — зазначив Леонід Данилович, — що сьогодні піде мова про те, що зроблено з часу підписання указу. А враження від деяких виступів дивне — ніби нічого й не було, не робилося, і все знову слід розпочинати з чистого аркуша».

Президент не тільки наголосив на цій недавній нараді про необхідність розвивати приватизаційний процес, а й нагадав присутнім, що право власності на землю, зрештою, закріплено в Основному Законі України.

Ніхто не каже, що земельну реформу треба проводити в Україні в стилі колишньої штурмівщини (до цього теж закликають деякі гарячі голови), годі, доштурмувалися так, що часто на місці ще вчора сильних господарств, які давали державі помітні прибутки, залишилися одні уламки. Але ж не можна погодитися й з тими, хто вперто чіпляється за старе, навіть з паюванням землі і досі не вправився. Але аграрну реформу, як й у всьому світі, нам все одно робити потрібно — іншого просто не дано. А для цього необхідна плановість, ясність, що і для чого треба робити.

Щодо цього пригадується стаття відомого американського політолога, який вважає, що руйнація управлінських функцій держави веде до розрухи. В даному разі зволікання з виконанням указу Президента та інших нормативних актів стосовно реформ на селі, розхолоджує людей, вносить нервозність і неясність дій управлінських структур, що породжує негативні тенденції в сільськогосподарському виробництві.

Ось лише деякі факти. За останні п'ять років виробництво валової продукції в аграрному секторі держави зменшилося на третину, продовольчих товарів —наполовину. Урожайність зернових культур знизилася в 1,7 раза, цукрових буряків — в 1,4, продуктивність тваринництва — в 1,7 раза. Рівень споживання основних продуктів харчування на душу населення у порівнянні з 1990 роком скоротився вдвоє. За обсягом виробництва валової продукції сільського господарства ми опинилися на рівні 50-х років, а товарної продукції — на початку 60-х.

Причиною цього є немало чинників. Серед них і той, що держава останнім часом стала менше допомагати селу, досі не досягнуто паритету цін на промислову й сільськогосподарську продукцію.

Але ясно й інше: ринкові відносини багатьох керівників господарств застали зненацька. Селянин, як і раніше, матеріально не зв'язаний з результатами праці, не бачить прямої зацікавленості в своїй роботі, не відчуває себе власником землі. Висновок такий самий: якщо ми потрапили в зовсім інші, ніж раніше, умови господарювання, треба до них пристосовуватися. А шлях до цього єдиний: реформування і тільки реформування всіх відносин на селі, до чого закликає Президент України, зрештою, саме життя.

На Всеукраїнській нараді з питань АПК називали причини, чому зміни на селі такі кволі й невпевнені. Зокрема, говорилося, що уряд України так і не вніс до Верховної Ради проекти таких важливих законів, як «Про зміни і доповнення до Земельного кодексу України», «Про оренду землі», «Про орендно-приватне підприємство», «Про сільськогосподарську кооперацію» та інші. Як депутат Верховної Ради України скажу, що й ми не виявили потрібної наполегливості, щоб скоріше врегламентувати ці складні процеси.

При цьому часто мої колеги, посилаючись на думки своїх виборців, говорять, що нібито селяни залишаються прихильниками колективної власності. Та ради Бога, нехай, хто хоче, об'єднується в нові колективні спілки. Суть реформ не тільки в формі господарювання — ми давно визначили, що всі його форми мають рівні права. Суть реформ в іншому —добитися, щоб селянин знав, що ця земля, як і основні засоби виробництва, — його, що він єдиний господар на землі, де працює.

Це стверджують і соціологічні опитування. Так, наприклад, за даними досліджень, проведених Київським міжнародним інститутом соціології та кафедрою соціології Національного університету «Києво-Могилянська академія» наприкінці минулого року на запитання «Чи повинні громадяни України мати право особистої власності на землю, володіти нею, купувати чи продавати?» 45 відсотків опитаних селян відповіли ствердно, 20 відсотків — «скоріше згодні, ніж не згодні», 20 відсотків не визначились, 5 відсотків — »скоріше не згодні, ніж згодні» і тільки 10 відсотків висловились «проти».

Звичайно, при бажанні завжди можна знайти людину, яка на запитання, чи потрібна їй земля, знизе плечима і скаже: «А навіщо вона мені?». Але додаймо те, що при цьому їй виділяється пальне, техніка, добрива, все інше, що потрібне для землеробської справи, і певен, відповідь буде зовсім іншою. Мова не про те, щоб засоби виробництва надавалися безплатно, досить того, щоб держава, комерційні банки видавали селянину на нормальних умовах кредити. Будучи господарем на своїй землі, а отже й власником вирощеної продукції, він, певен, успішно розрахується з кредитами, а далі почне працювати на власний прибуток, від якого виграє й держава. Хіба це не шлях до подолання кризи неплатежів?

Вибір форми господарювання селянина залежить від багатьох обставин. Скажімо, на Львівщині, Івано-Франківщині, Закарпатті вільної землі не так багато, а в деяких гірських районах її зовсім бракує. Тому зрозумілі дії обласних, районних рад цього регіону, коли вони змушені обмежувати виділення земельних ділянок для фермерського господарювання в 10 і менше гектарів (проти 50 гектарів, зумовлених Законом України «Про селянське (фермерське) господарство»). Але це винятки з правила. В центральних областях України, на півдні вільної землі вдосталь і, отже, немає необхідності краяти її на дрібненькі смужки.

Отож нам треба відкинути спекуляції на «настроях населення», відкрити людям дорогу до тих форм власності на землю і господарювання, до яких вона сама тягнеться, а не нав'язувати свою волю.

Нині з усією впевненістю можна стверджувати, що в проведенні земельної реформи воля Президента і жителів України абсолютно однакові. Це повинні зрозуміти і законодавці, і виконавці. Тож гра в популізм, зволікання з проведенням земельної реформи шкодять економіці України, веде до ще більшого спаду виробництва сільськогосподарської продукції, руйнації села. Хіба ж можна таке допустити?

Ігор ШАРОВ,
народний депутат України, член депутатської групи «Конституційний центр».

«УБОЗи» можуть «почити в Бозі»

Якщо терміново не внести до чинного законодавства відповідні зміни

ТОЙ прорив в антимафіозній політиці, що його хоч на невеличкий проміжок часу вдалося здійснити за наполяганням кількох народних депутатів Верховної Ради України минулого скликання, ще належить оцінити сповна. Маємо на увазі створення в структурі ще «того» парламенту тимчасової комісії з боротьби з корупцією і організованою злочинністю і прийняття 30 червня 1993 року за ініціативою Григорія Демидова та Віктора Слєсаренка Закону «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю».

Цінність цього кроку полягала не лише у тому, що вперше було офіційно визначено поняття організованої злочинності, накреслено основні напрями подолання цього лиха, законодавчо залучено до цієї діяльності, окрім правоохоронних органів, і Нацбанк, Фонд держмайна, Митний комітет тощо. Закон передбачав створення в системі правоохоронних органів автономних (юридична, фінансова, процесуальна й оперативна самостійність) спеціальних управлінь з боротьби із організованою злочинністю з вертикальним підпорядкуванням безпосередньо Києву.

Отримавши автономію, новостворені підрозділи УБОЗу виводилися не лише з підпорядкування керівників місцевих правоохоронних структур, а й з-під контролю місцевих удільних князьків, котрих, образно кажучи, таким чином було посаджено на «міну уповільненої дії», яка могла вибухнути будь-коли, незалежно від волі можновладців.

Звичайно, такий перебіг подій не влаштовував звиклих до безкарних дій чиновників високого рангу. Тиск пішов у багатьох напрямах. А вже 21 лютого 1994 року відбувається розширене засідання колегії МВС, 22 лютого міністр Василишин уже підписує листа на адресу Верховної Ради, а 24 лютого парламент, відходячи в історію (у березні — вибори нового) ухвалює «історичні» поправки до закону про боротьбу з оргзлочинністю, чим фактично зводить його нанівець. Три роки знадобилося, щоб прийняти цей закон і, вважай, трьох днів стачило, щоб його знівелювати!

А ще за три чи більше років саме життя довело неправильність такої «державницької позиції». Уже нинішні генерали — нові керівники МВС, змушені писати до Верховної Ради України листи протилежного змісту. І воно цілком зрозуміло. Опинившись у повній залежності від органів місцевої влади, підрозділи УБОЗ аж ніяк не могли боротися з корумпованістю цієї самої влади. Фактично ці підрозділи дискредитовували саму ідею власного існування, адже піднятися вище опору звичайній груповій злочинності їм не вдалося. У «кращому разі», керівники місцевих органів внутрішніх справ завантажували спецпідрозділи поточними завданнями — на виявлення і розслідування звичайних загальнокримінальних злочинів. Зрозуміло, що часу і сил на постійну розвідувально-розшукову роботу в мафіозних кланах, на довгострокові операції з їх знешкодження вже не залишилося.

Загальну негативну оцінку діяльності цих підрозділів МВС й СБУ дав на останньому засіданні Координаційного комітету боротьби з корупцією і організованою злочинністю Президент України.

Життя засвідчило те, про що справжні фахівці попереджали заздалегідь. Піддавшись на «аргументи», у тому числі й економічного плану (мовляв, зекономимо кошти, відмовившись від створення додаткових обслуговуючих структур УБОЗ), втратили мільйони (поза контролем держави сьогодні у «тіньовій економіці» перебуває 4 мільярди гривень).

Тодішні запевнення старої гвардії міліцейського генералітету, що у нього немає підстав не довіряти начальникам органів внутрішніх справ на місцях та керівникам місцевих державних органів, виявилися, щонайменше, фарсом. Про те, як місцеві можновладці переважно через керівників правоохоронних структур продовжували використовувати «телефонне право» й інші способи тиску на спецпідрозділи, відомо. Досить згадати, який шалений тиск чинили деякі керівники львівської облдержадміністрації на місцевих «убозівців», котрі «видали на-гора» гучну (і небезпідставно) так звану «справу дітей». Такі факти тиску на спецпідрозділи УБОЗу наводять нинішні керівники МВС і в листах-обгрунтуваннях про доцільність вертикального підпорядкування цих спецпідрозділів. В одному з листів ідеться про втручання голови мерії Вінниці в розслідування кримінальної справи щодо посадових осіб Вінницького міськвиконкому, запідозрених у розкраданні державних коштів у особливо великих розмірах. Схожі факти наводили і по Івано-Франківській області.

Виходячи з цих обставин, голова постійної парламентської Комісії з питань боротьби із організованою злочинністю і корупцією Григорій Омельченко вніс на розгляд Верховної Ради законопроект про зміни і доповнення до Закону "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" з тим, щоб надати відповідним підрозділам той статус, який і передбачався цим законом до 24 лютого 1994 року.

Хоча цілком очевидно, що лише цим обмежити удосконалення системи боротьби з мафією і корупцією в Україні аж ніяк не можна. Тому комісія підготувала і подала на розгляд ВР проект закону «Про посилення відповідальності за скоєння злочинів в організованих формах», вивчає питання про захист та соціальну реабілітацію осіб— членів мафіозних кланів, які пішли на співпрацю з правоохоронними органами, визначення статусу розвідників-нелегалів, яких правоохоронні органи вводять до злочинного середовища тощо. З надією, що парламент нинішнього скликання на завершення своїх повноважень не піддасться тиску чергової команди лобістів, котрі робитимуть чергові спроби звести нанівець законодавчі ініціативи щодо боротьби з п'ятою — мафіозною — владою. Адже цю владу ми називаємо п'ятою лише умовно...

Микола МЕЛЬНИК,
головний консультант постійної Комісії ВР з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією;
Анатолій БЕНЬ,
«Голос України».

Хроніка. Факти. Події

● Київ

Чилієць вшанує пам'ять жертв голодомору

Сьогодні розпочинається офіційний дводенний візит міністра закордонних справ Чилі Хосе Мігеля Інсульси до України. Це перший візит такого рівня з чилійської сторони. У програмі перебування — зустрічі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Павлом Лазаренком. Відбудеться розмова з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком та міністром зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі Сергієм Осикою. Гість покладе вінок до пам'ятного знаку жертвам голодомору 1932—33 років. А що разом з міністром приїхали і чилійські бізнесмени, то відбудеться зустріч і з представниками ділових кіл України.

Після закінчення візиту сторони підпишуть угоди про співробітництво у галузях культури, освіти і науки та безвізові поїздки громадян.

● Рим

ЄС — «бальзаківського віку»

Європейський союз відзначає нині 40 років. Ця організація виникла внаслідок підписання Римського договору про утворення Європейського економічного товариства. Під час святкування в італійській столиці відбудеться засідання Міжурядової конференції з реформування Маастрихтських угод на рівні міністрів іноземних справ країн — членів ЄС, а також засідання Європейської комісії.

● Брюссель

Наша сталь піде на західні ринки

Європейський союз і Україна домовилися до 2001 року збільшити експорт української сталі на західноєвропейські ринки. За згоди міністрів ЄС і відповідних відомств у Києві українські фірми отримають змогу уже нинішнього року імпортувати в країни ЄС 233 тисячі 154 тонни сталі, що на 10 відсотків перевищує квоту 1996 року.

● Каїр

Надзвичайний стан продовжено

Народне зібрання Єгипту більшістю голосів затвердило декрет президента республіки про продовження ще на три роки надзвичайного стану в країні. Його було запроваджено в Єгипті відразу після того, як у жовтні 1981 року тодішнього президента Анвара Садата вбили ісламські екстремісти. Як заявив, виступаючи перед депутатами, прем'єр-міністр Камаль аль-Ганзурі, «закон про надзвичайний стан поширюється лише на тих, хто вплутаний у терористичній діяльності і порушує закон».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних агентств.

Президентам довелося домовитися

Хоч кожен залишився при своїй думці

Зустріч президентів двох найбільших ядерних держав закінчилася. Інтриг і сюрпризів не сталося. Третій раз у цьому столітті Європа уклала мирну угоду, яка має визначати долю континенту протягом принаймні двох десятиріч. Білл Клінтон і Борис Єльцин допомогли Заходу і Росії домовитися ще до липневого мадридського саміту, коли НАТО прочинить двері для кількох країн Східної Європи.

Значною проблемою саміту було нерівне становище партнерів. З одного боку США — тепер уже єдина в світі військова і економічна наддержава, а з іншого —Росія, колишня наддержава, нині придавлена тягарем труднощів у всій їхній сукупності. Але заради справедливості слід сказати, що обидва президенти зуміли подолати цей поріг.

Клінтон аж ніяк не підкреслював нерівності, а Єльцин, не бажаючи грати роль прохача, поводився рішуче і строго, як... Єльцин: «Тут мій друг Білл не так зрозумів, то я поясню...».

Чого досягли? У принциповому питанні — розширення НАТО на схід — кожен з президентів залишився при своїй думці. Клінтон вважає, що тільки так можна досягти стабільності в Європі, а Єльцин правив своє: підтягування альянсу до кордонів з Росією —щонайсерйозніша помилка.

Такі позиції, здавалося, мали довести до тупика. Але сила сильного в тому й полягає, щоб не йти на навкулачки, а домовлятися. Та й за вікном не початок, а кінець двадцятого століття. Тож президенти США і Росії не намагалися переконати один одного, а знайшли компроміс: підписали пакет документів, що складається з п'яти заяв — чотири щодо безпеки і одну двосторонню економічну.

І коли під час спільної прес-конференції Білл Клінтон лише висловив задоволення результатами зустрічі, то Борис Єльцин вважає її проривом у відносинах « НАТО — Росія». До речі, глава російського зовнішньополітичного відомства Євген Примаков теж підкреслив, що досягнуті угоди є «справжнім проривом. Домовилися навіть у питаннях, де я сумнівався, що зможемо дійти згоди».

Росія добилася свого: НАТО, розширюючись на схід, не дислокуватиме додаткові контингенти військ і не розміщуватиме на територіях країн — нових членів альянсу ядерної зброї. Російське керівництво виграло і раунд переговорів щодо проблем протиракетної оборони (так званий договір ПРО — **авт.**). На ревізії угоди від 1972 року про обмеження системи ПРО американці наполягають давно. Договір по ПРО залишається, що для Росії є життєво важливим. Адже США готові заплющити очі на нератифікований Державною Думою договір СНО-2, пропонуючи розробити СНО-3, що знизить рівень протистояння обох сторін: кількість боєголовок зменшиться від 2500 до двох тисяч. А це позбавить Росію від необхідності витрачати мільярди доларів на створення ракет задля дотримання паритету. Саме ці заяви стали, якщо не сенсацією саміту, то досить- таки несподіваним рішенням для спостерігачів та експертів.

На щастя, виконання тільки половини (у цьому випадку саме й можна сказати — «меншої» половини) своєї умови, висунутої до НАТО, Єльцину вдалося добитися щодо права Росії брати участь у розв'язанні питань про розширення альянсу, а також в обговоренні інших проблем цього союзу в майбутньому. Звичайно, в питаннях, що мають до неї безпосередній стосунок. Половини, бо Росія хоч і братиме участь у консультаціях і засіданнях інститутів НАТО, але не матиме права вето.

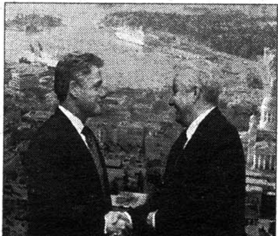
На щастя тому, що навіть на саміті, де не зачіпалося питання вступу до альянсу колишніх радянських республік — країн Балтії та України, воно так чи інакше мусувалося в російському прес-центрі на прес-конференціях російських політиків. Останні ніяк не змогли навіть приховати роздратування щодо цього. Скажімо, глава російського зовнішньополітичного відомства на спільній прес-конференції з міністром закордонних справ Фінляндії заявив, що вступ до альянсу країн Балтії підірве саму систему відносин Росії і НАТО.

Але справжні відкриття я почула на прес-конференції «команди» президента Єльцина. Скажімо, його радник пан Караганов, який про себе сказав, що він є другом балтійських і українського народів, порадив їм, а особливо Україні, позбавити себе від втрат, що не мають жодного смислу і які неодмінно будуть, як тільки ці країни захочуть вступити до Північноатлантичного блоку. Що Україна, що Білорусь, що країни Балтії —вступом у НАТО лише зіпсують атмосферу в Європі.

А заступник секретаря Ради безпеки РФ пан Березовський закликав Україну враховувати наслідки її можливого вступу до НАТО.

Ще далі в своїх турботах про Україну зайшов депутат Державної Думи пан Лукін, пояснивши, що Україною в цьому зв'язку оволодів, по-перше, психоз масової свідомості, а по-друге, психоз антиросійський. Що, мовляв, український, як, зрештою і весь «радянський» народ «не спроможні бути незалежними», тобто, розшифрував пан Лукін, їм — або в комунізм, або в НАТО. Але Україна й країни Балтії, вступаючи в альянс, попередив він, повинні усвідомлювати, що опиняться «між молотом і ковадлом».

Не менше «компліментів» відпустили російські політики на адресу Польщі, Угорщини, Чехії, чиє членство в НАТО фактично вже невідворотнє.

Послухавши таке, хіба викликатиме подив прагнення колишніх радянських республік і колишніх сателітів у Східній Європі щонайшвидше убезпечити себе від сфери впливу спадкоємниці СРСР? Просто дивовижна ця ментальність російських політиків, які не спроможні співставити свої непомірні претензії із тими надзвичайно скромними засобами і можливостями, які в них залишилися. Здається, вони ніяк не змиряться з тим, що нині їхня велика держава вже не є вершителькою доль інших країн.

Коли б Росія одержала хоч обмежене право вето при визначенні долі незалежних держав Балтії, України та інших, то це означало б, що цілий регіон Європи було б віддано в російську сферу впливу часів холодної війни. І хто знає, чи не довелося б тоді говорити про новий розподіл Європи за ялтинським зразком.

Отож, саміт у Гельсінкі — факт, який вже став набутком історії. Протистояння між Заходом і Росією не намічається, якщо, звичайно, Державна Дума і Конгрес США ратифікують досягнуті домовленості. Або, скажімо, колишня наддержава, ця непередбачувана Росія, раптом не відчує себе ображеною тому, що, сидячи за столом переговорів, під час яких розв'язуються проблеми НАТО, не матиме права голосу. Але, як би там не було, саміт у Гельсінкі важко переоцінити: домовленості двох президентів наповнять новим змістом процес консультацій напередодні липневого саміту НАТО в Мадриді, коли мова йтиме про прийняття в західний оборонний союз перших кандидатів з країн Східної Європи.

Відтепер Росія чекатиме підписання угоди про спеціальне партнерство з НАТО усіма країнами — членами альянсу. До речі, не виключено, що такий документ НАТО підпише з Україною значно раніше, бо саме в дні проведення саміту в Гельсінкі міністр закордонних справ Геннадій Удовенко в штаб-квартирі альянсу в Брюсселі під час двосторонніх переговорів з генсеком НАТО Хав'єром Соланою досягнув про це принципової згоди. Чи не тому високі сторони саміту в Гельсінкі не зачепили українську тему?

Валентина ПИСАНСЬКА.
Гельсінкі — Київ.

Сьогодні в Греції національне свято — День Незалежності. 25 березня 1821 року розпочалася національно-визвольна революція, яка згодом поклала край турецькому пануванню на грецьких землях. З нагоди цієї події кореспондент «ГУ» зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Грецької Республіки в Україні Васілеосом ПАЦІКАКІСОМ.

БЕЗ ПОЛІТИЧНИХ РОЗБІЖНОСТЕЙ

— Пане посол, з якими економічними показниками завершила минулий рік ваша держава?

— Практично вдвічі знижено рівень інфляції — з 14 відсотків у 1993 році до 7,9 в минулому, причому передбачається, що ця цифра зменшиться протягом наступних двох років до 4 відсотків. Важливо, що минулого року значно прискорено процес приватизації. Також активізовано виробництво багатьох товарів, які раніше до країни імпортувалися.

— Якою є ваша оцінка україно-грецьких відносин та перспектив їхнього розвитку?

— Незабаром розпочнеться втілення програми інвестиційної підтримки України. Втім, уже сьогодні Греція перебуває в списку країн—найбільших інвесторів в українську економіку. Сума, якою вираховуються грецькі інвестиції в економіку України, фінансування певних проектів, надання робочих місць українським громадянам у грецьких компаніях тощо, сягає мільярда доларів США!

З-поміж інших вирізняється співробітництво наших держав з морських, так би мовити, питань. Існує програма будування суден на українських суднобудівних заводах. Крім того, багато грецьких кораблів усе частіше стають на ремонт в українські верфі.

Ми маємо грунт для дружби. Адже з усіх колишніх республік СРСР найбільша грецька діаспора — тут. Греція — єдина з держав, що має в Україні три консульства. А щодо сьогоднішнього свята, то нагадаю: визвольний грецький рух «Філікі Етері» розпочався саме на території України. Осередки його були в Одесі, Ізмаїлі та Рені.

Наголошу, що між Грецією та Україною немає й ніколи не було політичних суперечностей, спірних ситуацій. З усіх міжнародних питань ми маємо майже ідентичні точки зору. Греція завжди намагається відстоювати інтереси України в міжнародних організаціях, ваші і наші інтереси збігаються. Ми підтримуємо Україну в питаннях підписання договору з НАТО.

— Греція має погані відносини з Туреччиною й непогані — з Росією. Натомість Україна дружить з Анкарою і має складні проблеми з Росією. Чи не може позначитися цей розклад на двосторонніх відносинах?

— Переконаний, що це аж ніяк не повинно позначитися на співробітництві між нашими державами. Приязні відносини України й Туреччини не виключають дружніх україно-грецьких зв'язків.

А щодо греко-турецьких відносин, то суть проблем у тому, що, починаючи з 1974 року, Туреччина постійно оспорює «status quo» в Егейському морі, який закріплено міжнародними угодами й договорами. Правовий режим Егейського моря визначається, зокрема, Лозаннською угодою 1923 року. Але Греція протягом останнього 20-річчя перебуває під тиском різних несприйнятних турецьких вимог, які погіршують наші відносини й викликають особливу стурбованість. Нещодавно Туреччина продемонструвала інтенсивну агресивність, безпосередні територіальні претензії щодо Греції, яку готова була підкріпити військовими заходами.

Греція запропонувала процедуру поступового поліпшення двосторонніх відносин. Це передбачає звернення Туреччини до Міжнародного суду в Гаазі щодо своїх претензій на острів Іміа в Егейському морі, а також те, що обидві країни розв'яжуть через суд проблему розмежування шельфу в Егейському морі. Ми пропонуємо також поновити двосторонній діалог з інших різних питань, які цікавлять держави.

— На які приємні україно-грецькі події можна очікувати цього року?

— Має відбутися візит міністра закордонних справ Греції Теодороса Пангалоса до Києва. Вже давно в Греції чекають на візит Голови Верховної Ради України Олександра Мороза, але, на жаль, і досі запланований обмін парламентськими делегаціями не відбувся: винятково через зайнятість внутрішніми справами. Сподіваємося на діалог цього року. Крім того, в Україну запрошено і Президента Греції Константиноса Стефанопулоса, і Прем'єр-міністра Константиноса Сімітіса.

Інтерв'ю взяв Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Місцевий масштаб

Галузь потребує оздоровлення

В ЛУГАНСЬКІЙ області почала діяти програма збереження медичної галузі, розроблена співробітниками управління охорони здоров'я облдержадміністрації та вченими Луганського медичного університету.

— Останніми роками наша медицина ледь тримається «на принципах залишкового фінансування», — розповідає начальник управління охорони здоров'я облдержадміністрації Геннадій Троценко. — Довелося скоротити 11 тисяч медпрацівників, а ті, що залишилися, працюють на неповний оклад. Звісно, плинність кадрів у нас надто висока... І це тоді, як кількість хворих стрімко зростає.

Реалізація розробленої програми, сподіваємося, дасть змогу нам не тільки повернути медобслуговування на колишній рівень, а й значно його вдосконалити. Майбутнє — за страховою медициною, тож для її впровадження в області маємо здійснити низку заходів.

Передусім, провести ліцензування і акредитацію лікувальних установ, визначити максимальний і мінімальний рівні надання медичної допомоги, розробити стандарти лікування. Тоді з цими документами ознайомимо керівників міст і районів, проситимемо забезпечити належне фінансування.

На 7-9 днів плануємо скоротити строки лікування у стаціонарі. Тут боротимемося тільки з гострими захворюваннями, а реабілітацію пацієнтів покладемо на амбулаторну службу. Завдяки цьому дещо зменшиться кількість ліжко-місць, і на зекономлені кошти ми зможемо забезпечити пристойні умови хворим, які потребують тривалого лікування у стаціонарі. А нині бракує ліків, обладнання, продуктів.

Згідно з програмою зміниться характер медичного обслуговування матерів і дітей. Об'єднаємо зусилля акушерів і педіатрів, що дасть змогу спостерігати за розвитком дитини мало не з другого дня вагітності майбутньої матері.

Плануємо краще забезпечити транспортом, обладнанням і медикаментами станції невідкладної та екстреної допомоги. Особливу увагу надаватимемо охороні здоров'я на селі. Зокрема, запровадимо регулярні відрядження «у глибинку» бригад кращих лікарів з обласних та районних лікарень.

Маємо намір дещо змінити систему підвищення кваліфікації медперсоналу. Поїздки на столичні курси, широко практиковані раніше, нині — не по кишені. Тому створюємо спеціальний фонд для оплати відряджень медичних світил, яких запрошуватимемо читати лекції до Луганська.

Записав Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Діти — під опікою господарників

У Дунаєвецькому районі на Хмельниччині торік здано в експлуатацію три школи (тоді як уся область спромоглася побудувати тільки одну). Більшість господарств району взяли на себе організацію харчування школярів та дітей у дошкільних закладах.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Фотофакт

Свято шанувальників Каїсси

У Маріупольському шаховому клубі відбувся бліц-марафон. З 25 міст України на турнір приїхали 84 шанувальники Каїсси, серед них 14 майстрів міжнародного класу. Змагання тривали 24 години, за цей час спортсмени зіграли 6886 (!) партій.

Переможцем став майстер міжнародного класу, киянин Спартак Височин, який набрав 71,5 переможного очка. Друге та третє місця посіли майстри спорту з Дніпропетровська Геннадій Гутман та Олександр Мороз.

На знімку: наймолодший учасник шахового марафону маріупольський школяр Станіслав Терімбек грає з майстром міжнародного класу Анатолієм Каменцем.

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО (ДІНАУ).

Маріуполь.

Суб'єктивні нотатки ентомолога

Нічні бабоньки

(Початок на 1-й стор.).

Тепер ми, здається, прозріли... Важка праця — аж ніяк не жіноча справа, але для багатьох українок вона залишається єдиним способом прогодувати сім'ю. Вони, як ті метелики, летять на вогник доплат за нічну зміну — і хай йому біс тому манікюрові, якщо твоїй платні позаздрить не один професор!

... 1996 року в Україні прийнято урядову програму вивільнення жінок від нічної праці, передусім — тих, хто працює на шкідливих виробництвах або виконує важку працю. Таких, за словами начальника відділу Держнаглядохоронпраці Вадима Ніколенка, на кінець 1995 року налічувалося близько 27 тисяч, торік планували вивільнити третину. Всі витрати з виконання програми було покладено на підприємства, і більшість директорів їх одностайно знехтувала.

Проблема не тільки у нестачі коштів... Як відомо, серед загальної кількості незайнятих в Україні жінки становлять понад 60 відсотків. Тож не кожна «нічна бабонька» погодиться добровільно покинути свою відносно високооплачувану (хай і з запізненням) працю. До того ж є в народному господарстві суто «жіночі» галузі, де замінити жінку на «шкідливій» ділянці просто не буде ким (приміром, у фарміндустрії).

За умов повсюдного безробіття політика гуманізації жіночої зайнятості заздалегідь приречена, що підтверджують повідомлення з регіонів. Так, у Дніпропетровській області кількість жінок, які працюють на підземних роботах у шахтах, минулого року порівняно з 1994-м зросла на 50 відсотків. Слабка стать «пашет» на підприємствах гірничорудної промисловості, вдихає гримучу суміш на хімкомбінатах, у ливарних і гальванічних цехах, укладає асфальт і виготовляє отрутохімікати. Як правило, всі жінки, зайняті на роботах зі шкідливими й важкими умовами праці, виходять на нічну зміну.

У Львівській області використовують нічну працю 1176 амазонок, зокрема, на підприємствах львівської обласної асоціації «Львівбудматеріали», ДКП «Львівтеплокомуненерго», АТ «Галичфарм», на підприємствах Львівської залізниці і навіть на всім відомому ЗАТ «Світоч». Представниці прекрасної статі працюють електромонтерами і монтерами колій, операторами котелень, оглядальниками-ремонтниками вагонів, саджальниками цегли і ще Бог відає ким.

Легко й невимушено вергаючи непідйомний рискаль або лопату, наша супер-модель — тітонька Клава — охоче позує перед фотокамерою і лає нинішнє телебачення. Мовляв, розвели тут капіталістичну пропаганду — голих дівок демонструють. А молодь тоді подається не на завод, а на панель... Соромота!!! І слово яке вигадали гарне — «нічні метелики»... Які вони метелики?!

Ганна РОМАНЦОВА.
Фото Віктора МЕДИНСЬКОГО.

В обороні домашніх фортець

... КОЛИ чекали на первістка, Олександр мало не на руках носив свою Марусю: правильне харчування, ліки, фрукти, вітаміни. Її забрали до пологового будинку із сильною кровотечею, однак там ніхто не квапився обстежити дружину. Ще й підсміювалися: кохалася із чоловіком — тепер терпи! Лише коли впала в коридорі, втративши свідомість, забрали до пологового залу. «Матір намагатимемося врятувати. А на дитину не сподівайтеся», — сказала Олександрові лікар.

Хлопчик вижив. Діагноз, яким «нагородили» його після виписки з лікарні, — пологова травма й епілепсія.

Носії «чорної хвороби» були людьми геніальними — Цезар, Македонський, Достоєвський... Дехто міг передчувати приступи. Микола цього не може. Вони настають зазвичай від найпростішої інфекції, тривають декілька годин.

У школі Миколу цькували однолітки. Він не був відмінником, але й не відставав, багато читав. Історію знав чи не найкраще в класі. Сидячи за першою партою і трохи не дочуваючи, інколи просив учительку щось повторити. Та з гнівом накидалася на хлопчика... «У мене немає часу з ним панькатися!» — дорікала батькам.

Після восьмого класу вчителі з полегшенням розпрощалися з Миколкою, вручивши йому атестата навіть не в кабінеті директора, а на сходах. «Хвалити Бога, скінчився цей шкільний жах!» — зітхають, пригадуючи ті часи, його батьки.

Згодом сина по знайомству влаштували до швейного училища, де навчалися одні дівчата. Працювати на фабриці він не міг — бракувало швидкої реакції. Хтось порадив звернутися до Товариства глухих, де пішли назустріч, прийнявши хлопця на роботу до Київського об'єднання «Контакт». Мови жестів Микола не розумів, адже вільно говорив сам. Навчився читати по губах.

Нині Миколі 28. Раз на місяць він приходить на завод, який уже четвертий рік простоює без замовлень, аби відмітитися — щоб не втрачати трудового стажу. І знову повертається до чотирьох стін домашньої фортеці. Що там? У дитинстві батько захопив його колекціонуванням марок, хлопець отримав чимало медалей республіканських та міжнародних філателістичних виставок. Читання, складання кросвордів і випалювання по дереву за гуцульською технікою, якої навчив батько, картини, виготовлені з тисяч дрібних гвіздочків за малюнками Пікассо, Рембрандта. Друзі? Їх Микола не має. Лише домашні —батьки, молодший брат, бабуся, з якою любить балакати по телефону.

Тридцять шість гривень пенсії, друга група інвалідності — усі Миколині пільги. Ліки за безплатними рецептами аптечна мережа Києва ось уже рік не в змозі забезпечувати. Фінліпсин німецького виробництва хворому треба вживати щодня, а одна пляшечка коштує 15 гривень. Олександр звернувся з листом до Державного комітету з медичної та мікробіологічної промисловості, отримав лист-надію: у другому півріччі 1997 року на Київському фармацевтичному підприємстві АТ «Дарниця» планують розпочати виробництво вітчизняного аналога препарату. Сім'я завдячує депутатові Київради Віталію Комову, який на кілька місяців оплатив Миколі ліки, і живе сподіванням, що в бюджеті на нинішній рік не оминуть увагою хворих на цю страшну хворобу.

Для довідки. Торік в Україні зареєстровано 35830 випадків епілепсії, діагноз епілепсія без психозу встановлено 4027 особам, серед них — 2194 дітей, епілепсія з психозом — 4544 особам, серед них 1246 дітей.

Юліана ШЕВЧУК.

Київ.

Думки про телебачення

Дзеркальце нації

ПЕРЕДОВСІМ *людей цікавить те, що відбувається поряд (недаремно нині передплачують здебільшого місцеву пресу). Здавалося б, природні переваги на боці нашого державного ТБ, але... Повсякчас і скрізь докладнішу інформацію про найважливіші події в Україні і оперативніше нам дають з Москви. Звідти ми отримуємо глибший і професійніший аналіз. При цьому, звісно, нашій свідомості поволі нав'язують свої, часто-густо сумнівні і вельми тенденційні підсумки і висновки.*

То чому московські телебалакуни мають вигляд далебі інтелектуальніший і переконливіший за київських? Російська держава змушена була поділитися владою на телебаченні з підприємцями, великим капіталом, що дало ГРТ гроші (котрих так не вистачає УТ) і гарантувало останкінським аналітикам певну (ясна річ, не безмежну) самостійність думки і діяльності. А державне телебачення України надто задержавлене, воно цілковито залежить від настрою чиновника, київського чи місцевого, інтелектуальний рівень якого аж ніяк не назвеш сократівським. Правляча верхівка вбачає в телебаченні головний рупор свого впливу на виборця і нізащо не хоче з ним розлучатися. Логіка бюрократа проста, як цвях: «Хто платить, той і музику замовляє». Але ж платить чиновник не з власної кишені, а з державної. І держава сама гроші не заробляє, існує на податки, які їй надає суспільство, що складається не так з номенклатурних панів, як з простих громадян. «Державність» телебачення має виявлятися не у вірнопідданському виконанні команд, а в тому, що працюють тут державні люди — з державним мисленням, віддані Україні, занепокоєні її долею, котрі мають належний рівень підготовки, досвід і таланту. Підібрати найкращих, створити умови і не заважати — ось обов'язок влади.

* * *

Останнім часом телевізійники мізерну зарплатню й ту не отримують цілком і регулярно. Ось і «дудить» наше телебачення навіть не за жалюгідні копійки, а «за так». З голодним блиском в очах бурмочуть щось оглядачі про рішучі дії місцевої влади і геніальні задуми столичної, а народ їм не вірить і перемикає на ГРТ, яке теж бреше, але витонченіше, винахідливіше, розумніше.

* * *

Талановитих людей у нас багато, і на телебаченні також, але, за великим рахунком, таланти на УТ сьогодні й не потрібні. Потрібні інші — зручні, керовані, передбачувані, без амбіцій і властивого будь-якій талановитій людині переконання, що начальник над нею — лише Господь Бог. Тих, хто цього не зрозумів, з телебачення давно витіснили, а хто вцілів — змушений мімікрувати, намагатися не дуже помітно підніматися над загальною посередністю, бездарністю і бездумністю, працювати напівсили, притримувати себе за крила. Українці — мудрий і талановитий народ, жодній раті номенклатурних дармоїдів не вдасться утримати його хоча б якийсь тривалий час у межах казенної сірості і несмаку, та от затримати, загальмувати на кілька років процес культурного, морального, економічного відродження, — до цього наше чиновництво здатне. Це воно нині й робить, бо не налаштовано ще механізм впливу суспільства на власні владні структури. Тож чиновник і гуляє на вільних, так би мовити, хлібах.

* * *

Як кожна нормальна людина, я — патріот. Як і в кожної нормальної людини, моє ставлення до Батьківщини не є щось про людське око, предметом щоденного користування і милування. Воно не має нічого спільного з казенним патріотизмом наших чиновників, які тільки вчора будували комунізм, а сьогодні без найменшого зніяковіння очолили процес «розбудови Української незалежної держави» і закликають нас, простих громадян, любити Україну хоча б на одну десяту від того, як вони її люблять. Але через те, що наш народ свою державу, яка його пограбувала і розідяла догола, любить якось мляво, без пристрасних почуттів і масового ентузіазму, підігрівати народний патріотизм доводиться телебаченню. Ось моторний здоровань провіщає з екрана: «Ви тепер — господарі держави!» тим, хто зарплату не отримує по чотири місяці, а доходів від приватизаційних сертифікатів не отримує взагалі. Я твердо переконаний, що суспільству сьогодні не потрібні ні соціальний оптимізм, ні соціальний песимізм, а тільки — реалізм. Пригадався відомий виступ класика російської літератури Ф. Достоєвського на ювілейному вечорі на честь іншого класика, О. Пушкіна. Наголошуючи на неоціненному значенні цього поета для російської літератури, Достоєвський сказав: «Але Росія — вища за Пушкіна, а Правда — вища за Росію!» Так, правда вища й за Росію, й за Україну, і навіть за все людство, а коли так, то нічого не буде втрачено, якщо ми до кінця залишимося з Правдою.

Володимир КУЗЕМКО.

Дніпропетровськ.

Якби я був...

президентом

Хто з чим до глави держави, а пан Васянович з Коростеня просить президентського втручання в долю ялинки. Мільйони сосонок та ялинок, прослуживши якихось десять днів, щороку гинуть в Україні. Природа бідніє на хвойну породу лісів. Читач радить відновити вирощування цих дерев у приміських зонах, уздовж високовольтних ліній тощо. Просто так заклопотаний українець навряд чи це зробить. От коли б державна програма...

міністром освіти

Пані Пенза з Долинської (Кіровоградська обл.) протестує проти атестації техніки читання, яку проводять у школах. Іншими словами, читання «на швидкість». Різні типи нервової системи зумовлюють різну швидкість процесів, що відбуваються в корі головного мозку. Кожен флегмат на самому початку життя ризикує набути стійкого комплексу безнадійного невдахи.

міністром соціального захисту

Пан Бондаренко з Кіровограда пропонує відмовитися від неоковирної системи субсидій, пропонуючи принципово інший порядок. Підприємство, кооператив чи фірма видають довідку про зарплату не громадянинові на руки, а до жеку (копію — податковій інспекції). Інспекція, зібравши всю інформацію про доходи квартиронаймача, подає їх до жеку. Маючи дані про членів родини, площу й послуги, жек визначає розмір квартплатні кожному, керуючись Указом Президента про 15 відсотків, і сам проставляє суми в розрахунковій книжці. Чи справляться жеки з додатковою роботою? За рахунок скорочення відділів субсидій — так. А стовідсоткова оплата — то вже справа податкової інспекції.

Спорт

Гранату у вікно? Будь ласка!

Минулої середи головний тренер кіровоградської «Зірки-НІБАС» і молодіжної збірної України Олександр Іщенко відпочивав удома. Разом із дружиною у перерві телетрансляції матчу Ліги чемпіонів «Атлетіко» — «Аякс» попили чайку. І, зручно розмістившись біля кольорового екрану, продовжили перегляд захоплюючого матчу. Та раптом у їхній квартирі ... розірвалася граната. На щастя, вибух стався у сусідній кімнаті. І подружжя Іщенків не постраждало.

—Було таке враження, — розповів Олександр, — що вибухнув газ на кухні. А з'ясувалося — зовсім інше. Кажуть, що був постріл з гранатомета. Звичайно, я просто шокований від того, що сталося. Але триває слідство. Тому від коментарів утримаюся. Скажу лише одне, що з жодними структурами — політичними, комерційними, а кримінальними і поготів — справ не маю. Я — тренер ...

А вже в суботу Іщенко на динамівському стадіоні в Києві керував грою молодіжної збірної України в товариському матчі проти молдавських однолітків. Нічия — 0:0. У першому таймі Юрій Селезньов не влучив у порожні ворота (11-та хв.). А на 45-й хвилині ситуацію врятував воротар В'ячеслав Кернозенко, на якого вискочили одразу двоє: Василь Малюта і Вадим Борець. Перший сильно пробив. Наш воротар спершу парирував, а потім встиг накрити м'яча в ногах у Борця.

Після відпочинку більше атакували господарі. Хороші можливості забити мали — Геннадій Мороз, Андрій Головко, Денис Колчін. Але нічого путнього так і не зробили.

Гра була досить жорстка, що характерно для молоді. Тому не шкодував жовтих карток київський арбітр Ігор Ярменчук (шість дав молдаванам і три нашим). А червону картку гравцеві гостей Юліану Бурсуку він показав за удар суперника рукою.

То була остання репетиція української команди перед відбірковим матчем першості Європи зі збірною Албанії. Як відомо, цей поєдинок відбудеться в іспанському місті Гуадіксі.

Збірна господарів виступала в такому складі: Кернозенко, Поклонський (Ільченко, 46), Яксманицький, Сергій Селезньов, Павлюх, Коваленко (Співак, 46), Юрій Селезньов, Єсін (Білокінь, 77), Саутін (Колчін, 46), Мороз (Закарлюка, 66), Кріпак (Андрій Головко, 66).

А в неділю (також у товариському матчі) змагалися національні збірні сусідніх держав.

Україна—Молдова. 1:0 (0:0). Ребров, 56.

Україна: Близнюк (Шовковський, 46), Дмитрулін, Беженар, Головко, Михайленко (Кардаш, 46), Парфенов (Старостяк, 46), Орбу (Косовський, 46), Зубов (Ващук, 46), Гусейнов (Ребров, 46), Шевченко, Кривенцов (Калитвинцев, 46).

Молдова: Романенко (Іванов, 46), Фістікан, Толоконников, Шишкін, Кулібаба (Філіп, 66), Гайдамащук (Спину, 55), Єпуряну (Мітерєв, 61), Чеботару (Секу, 46), Попович (Ребежа, 55), Сухарєв (Рогачов, 46), Клещенко.

Судді: Роберт Седлачек, Герхард Герстенмайер, Маркус Майер (Австрія).

Київ. 23 березня. НСК «Олімпійський». 1500 глядачів.

Було холодно. А поле головної спортивної споруди країни, навіть візуально, програвало динамівському смарагдовому газону. Та ще й порожні трибуни пригнічували. Антураж, як кажуть, не з привабливих. Утім, це була лише репетиція. І, сподіваймося, принесла певну користь нашій збірній.

Гра в першому таймі була не із захоплюючих. Молдавська команда виявилася досить мобільною, швидкою і незговірливою. Слід врахувати й те, що за діями футболістів Молдови пильно спостерігали розвідники з Італії. Адже 29 березня в Трієсті італійці з молдаванами проведуть відбіркову зустріч чемпіонату світу. Тому наші гості діяли так, либонь, маючи на меті залякати італійських спостерігачів.

У другому таймі, коли Йожеф Сабо і його помічники зробили одразу сім замін, картина на полі помітно змінилася. Однак посправжньому привабливою так і не стала. Українці домоглися переваги завдяки тому, що збільшили швидкості. Відтак, вони повністю заволоділи ініціативою. Гол Сергій Ребров забив у притаманному йому стилі: головою у високому стрибку після флангової передачі. До речі, динамівець міг відзначитися ще раз, на 67-й хвилині, коли втік від переслідувачів, але пробив вище воріт.

До п'ятниці наші збірні, до яких приєднаються «легіонери», готуватимуться в Києві. А вранці 28 березня вилетять до Іспанії. Хай їм щастить!

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: головний тренер української молодіжки Олександр Іщенко.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Звідусіль

Стрільба з лука. Тетяна Мунтян із Чернівців завоювала золоту медаль в олімпійському класі луків на чемпіонаті світу, який завершився в Спорт-палаці столиці Туреччини. Разом з іще однією чернівчанкою Ліною Герасименко та сумчанкою Світланою Бард вони стали володарками бронзових нагород у командній першості. А стартового дня змагань Ліна Герасименко встановила світовий рекорд, вибивши 591 очко з 600 можливих. Вітаємо наших чудових спортсменок!

Хокей. В Естонії триває чемпіонат світу з хокею в групі С. Збірна України у двох поєдинках у підгрупі виграла у збірних Китаю — 7:1 та Румунії — 7:0. Сьогодні наші хокеїсти зіграють із словенцями.

Запитуєте — відповідаємо

«Чорна» справа

Чула, що в нас знову з'явилися «чорні» каси. Чи так це? На яких умовах можна до них вступити?

Світлана БАХМУТ.

Харків.

Ділові жінки Харкова справді мають можливість вирішувати свої фінансові проблеми старанними цілого колективу. Кошти, потрібні для справи або власних потреб, вони можуть одержати в щойно заснованій тут кредитній спілці «Жіноча взаємодопомога». Ініціатором новоутворення став Жіночий фонд міста, у який ділові жінки об'єдналися три роки тому.

— Досвід «чорних» кас, який бере свій початок у Німеччині минулого століття, був розповсюджений у нас раніше. Але помиляються ті, хто вважає, що нині він застарів, — розповідала президент жіночого фонду, депутат Харківської міськради Лілія Кім. — Навряд чи хтось відмовиться, внісши, як у нас, вступний внесок 100 гривень, а потім поповнюючи касу щомісячними, хай навіть це буде одна гривня, внесками, взяти суму, що на кількасот разів перевищує початкову.

Кредитна спілка «Жіноча взаємодопомога» зароблятиме гроші на розвиток не підвищенням позичкового відсотка —нині він не більший за сім відсотків річних — а за рахунок видавничої діяльності. Саме так і чинять кредитні спілки за кордоном, зокрема в американському штаті Коннектікут, де й побувала на тритижневих курсах пані Лілія. Як свідчить досвід заокеанських колег, членами спілки можуть стати й робітниці, службовиці, домогосподарки. Насамкінець заспокою сильну половину Харкова: не закрита сюди дорога й чоловікам. Власне, не закритий до цієї справи шлях і всій Україні.

У номер

● *Сімферополь*

Дай руку, угорський друже

Меморандум про взаєморозуміння і співпрацю підписали у Сімферополі прем'єр-міністр Криму Аркадій Демиденко і голова ради самоврядування Бач-Кишкунської області Угорщини Ласло Балог. Кримчани та угорці мають намір співпрацювати у сферах економіки, культури, туризму, освіти, охорони здоров'я. Виявили інтерес угорські партнери і до агропромислового комплексу Криму.

Останніми роками обсяги торгівлі між Кримом і Бач-Кишкунською областю Угорщини впали до мізерної суми —400 тисяч доларів. Нинішню зустріч і підписання меморандуму сторони розцінили як відновлення дружби і взаємовигідного ділового партнерства.

● *Київ*

Виклик наркоманії

Триває робота дводенної всеукраїнської наради з питань боротьби з незаконним обігом наркотиків, профілактики наркоманії і СНІДу.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Національному комітеті з профілактики наркоманії і захворювань на СНІД, у нараді беруть участь представники міністерств внутрішніх справ, охорони здоров'я, освіти, у справах сім'ї й молоді, СБУ, а також науковці, працівники медичних і соціально-реабілітаційних служб.

Учасники наради аналізують стан боротьби з наркобізнесом в Україні, обговорюють правові аспекти протистояння незаконному обігу наркотиків, проблеми взаємодії органів державної влади з правоохоронними органами і медичними установами в профілактиці наркоманії і СНІДу.

● *Дніпропетровськ*

А сниться нам і гуркіт космодрому

Колись ця поїздка була б неймовірною, а сьогодні... Заступник генерального директора НАСА —американської організації з освоєння космічного простору — Джон Шумахер побував з делегацією у конструкторському бюро космічної техніки «Південне» і на ракетобудівному «Південному машинобудівному заводі». Це означає, що українські творці братимуть участь одразу в кількох міжнародних програмах із освоєння космосу.

● *Хмельницький*

У лідерах – дунаєвецькі сівачі

Цього року область належно підготувалася до весни як з ремонтом техніки, так і з матеріально-технічним забезпеченням. Найкращий стан справ у господарствах Дунаєвецького району. На середину березня тут засіяно більш як 650 гектарів горохом, 450 — ячменем, 350 —вівсом. Водночас селяни підживили понад 4 тисячі гектарів пшениці та багаторічних трав, уже підсіяли більш як половину озимих, що вимерзли.

Особливо організовано працюють нині хлібороби агрофірми «Україна», КСП «Маяк», імені Богдана Хмельницького, селянські спілки сіл Залісці, Лисець, Зеленче, училища-агрофірми села Балин. Як зазначив голова райдержадміністрації Антон Бугорко, цього року хлібороби району мають усі можливості, щоб значно покращити свої господарські показники й вийти в лідери на Хмельниччині.

Знайомство

Ось таке кіно: вже не те, що було

***У** МИНУЛІ вихідні Спілка кінематографістів України та посольство Угорської Республіки в Україні репрезентували в Києві дні сучасного угорського кіно.*

Як сказав напередодні посол Угорщини в Україні Лоранд Тот (який, до речі, має фах кінознавця, а його син—кінорежисер), у столиці світового кінематографа Голлівуді на дверях кабінету одного режисера угорського походження написано: «Замало бути угорцем, треба ще бути талановитим». Сучасним угорським кіномитцям у себе на батьківщині самого таланту також замало, треба ще роздобути чималі гроші. Адже стан угорського кінематографа, зрештою, схожий на наш: торік практично не знято власне угорських фільмів, хіба що на кошти західних продюсерів. Проте наші сусіди випустили 19 повнометражних ігрових картин проти п'яти українських.

Представлені три нові роботи трьох поколінь угорських режисерів, звісно, не претендували на повне віддзеркалення сучасного угорського кіноринку і все-таки дещо пролили світло. «Свідок-2» старійшини кіно Петера Бачо є продовженням його картини, свого часу забороненої, яка одна з перших у колишніх соцкраїнах у сатиричній формі розповідала про культ особи. У «Звинуваченні» Шандор Шар, який провів повоєнні роки в сталінському «ГУЛАГу», звертається до наболілої теми, яка не відпускає його вже багато років, і відтворює історію, грунтовану на реальних фактах. І нарешті режисер молодого покоління Андраш Шоййом представив мелодраму із життя циганки, трактуючи сучасними кінозасобами вічну тему кохання.

На думку директора міжнародного кінофестивалю «Молодість» Андрія Халпахчі, угорські режисери, яким було що сказати в недавню пору політичного відродження, нині ніби склали зброю. Утім, може, й не вони тому виною.

Олександра КУЧЕРЯВА.

На знімку: кадр із фільму Петера Бачо «Свідок».

Благодійність

Танець, мов райська насолода

***Г**АСЛО «Все краще — дітям» було цього вечора як ніколи доречне: кращу сцену шахтарської столиці — Донецький академічний театр опери та балету — надали в їхнє розпорядження. Учасниками вистави «Нові імена — юні таланти України» стали юні «зірочки» з Донецька, Севастополя, Ялти, Івано-Франківська. Перше «браво» на свою адресу вони заслужили на престижних міжнародних фестивалях, і ось воно лунало в рамках акції «Дружина Президента України — дітям України».*

Ідея ця так захопила художнього керівника Донецького оперного, народного артиста України Вадима Писарєва, що грандіозне шоу з декораціями, ефектними сюрпризами і суто дитячою безпосередністю було підготовлено буквально за місяць. До вистави увійшли як концертні номери юних музикантів — Валерія Слотіна, Ігоря Гуляницького, Марії Кім, Анастасії Пилатюк, Ігоря Четуєва та інших, так і виступ вихованців школи хореографічної майстерності Вадима Писарєва. До речі, сам знаменитий танцівник, скориставшись рідкісною можливістю опинитися в ролі глядача, зізнався, що отримав райську насолоду.

Видовище, заради якого до Донецька прибула і перша леді Людмила Кучма, незабаром зможуть оцінити мешканці інших міст, де планований провести аналогічні мистецькі заходи. Учасники ж концерту, окрім заслужених оплесків, отримали ще й спонсорські подарунки від Першого українського міжнародного банку, Донецької кондитерської фабрики, Донецького представництва компанії «Кока-кола». Чи не найоригінальнішим серед меценатів виявився «Донгорбанк», який презентував театрові... концертний рояль.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Провінція

Сміх — не гріх

Асоціація гумористів та сатириків Запоріжжя, яку очолює відомий поет Петро Ребро, вважає, що над реаліями сьогодення краще сміятися, ніж плакати. Про це свідчать дві нові збірки гумору, байок, дотепів, епіграм, афоризмів, пародій «Веселий курінь» майстрів слова Запоріжжя, що вийшли друком за сприяння міськради та обласної держадміністрації.

На знімку: члени редколегії Петро Ребро, Анатолій Рекубрацький, Микола Білокопитов та інші гумористи обговорюють третю збірку «Веселого куреня».

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ-Укрінформ).

Пожертвувала каблучку на пам'ятник

Схоже, наступного року Луганськ перестане бути єдиним обласним центром України, де немає пам'ятника Великому Кобзареві. Однак, щоб здійснилася ця мрія, потрібні чималі кошти. Значну їх частину одержано під час благодійного концерту артистів обласної філармонії. Гроші вносили представники обласної, міської, районних держадміністрацій, підприємств, банків. Усіх розчулив вчинок студентки технікуму транспортного будівництва, яка зняла з пальця золоту каблучку і передала до фонду спорудження пам'ятника. На питання, як її звати, відповіла: «Хіба це так важливо?»

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Маляр славний учнями

У Львові тривають урочистості, присвячені 125-річчю видатного українського художника Олекси Новаківського. Обов'язки голови оргкомітету взяв на себе мер міста Василь Куйбіда. У Національному музеї розгорнуто виставку із 263 робіт майстра, що зберігаються у фондах, приватних колекціях. У Музеї етнографії відкрито виставку малярства і графіки учнів художника, у Палаці мистецтв експонуються роботи учнів художньої школи ім. О. Новаківського. Своє 25-річчя відзначає художньо-меморіальний музей Олекси Новаківського, де в рамках ювілейних заходів відбудуться наукові конференції.

Цими днями родина Новаківських подарувала Національному музеєві відому роботу художника —«Дзвінка».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Карпатський серіал

Фахівці Карпатського біосферного заповідника вирішили створити серію відеофільмів про його найживописніші місця, унікальну рослинність, птахів і тварин, що зникають. Першу стрічку під назвою «У центрі Європи» вже відзнято й змонтовано на замовлення Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Вона розповідає про те, як створювали заповідник, як ведуть боротьбу за збереження й примноження природних багатств краю.

Наступні пізнавальні стрічки зніматимуть на Чорногірському, Мармароському та Ігольсько-Широколужанському природних масивах, у Долині нарцисів.

Василь БАБУХ.

Закарпатська область.

Столиця

Московські «Газелі» прудкіші?

Багатьом киянам, певне, добре відомі мікроавтобуси, що на знімку. Приватні маршрутні таксі фірми «Автосвіт» нині обслуговують п'ять маршрутів, затверджених Міністерством транспорту України. Проїзд у них коштує півгривні, безкоштовно перевозять хіба тільки дошкільнят, інвалідів, ветеранів і «чорнобильців».

До речі, нове підприємство — філіал московського «Автолайну». Отож, поки міський комунальний транспорт безуспішно бореться з труднощами та пільговиками, — зелена вулиця на київському ринку?

Фото Костянтина КОВПАКА (ДІНАУ-Укрінформ).

Оптовая и мелкооптовая торговля

НСР

МОТОРНОЕ МАСЛО ИЗ ГЕРМАНИИ

HD 15W-40

для карбюраторных, дизельных и турбодизельных моторов

Расфасовка в 5-литровые канистры. Стоимость одной канистры — 15 гривень. Сертификат

Тел. 228-86-17, тел./факс 228-00-76. УКРСЕПРОНАФТОСЕРВИС.

ТОВ «ЮМІС»

КАРБІД КАЛЬЦІЮ

Від найкращих виробників з механізованого складу в Дніпропетровську.

Тел./факс (0562) 47-78-92, 47-78-96, 47-79-95.

РОСТОК

* счетчики учета электроэнергии одно- и трехфазные (активные, реактивные)
* кухонные комбайны
* электромясорубки
* электромиксеры
* электрокофемолки
* сепараторы-маслобойки

Завод-изготовитель

Тел.: (044) 441-44-56; 446-11-30, 441-44-89.
Факс (044) 484-51-08.
Киев, б-р Лепсе, 4.

Відкрите акціонерне товариство «Агромаш»

повідомляє, що перші загальні збори акціонерів, відбудуться 14 травня 1997 року в приміщенні ВАТ «Агромаш» за адресою: 258500, Корсунь-Шевченківський, вул. Костомарова, 26.

Реєстрація учасників зборів з 8 до 11 години.

Початок зборів об 11 годині.

Порядок денний:

1. Звіт про результати господарської діяльності.
2. Про затвердження статуту та внутрішніх нормативних актів.
3. Вибори керівних органів.
4. Різне.

Всіх акціонерів просимо прибути на збори або направити представників, делегуючи їм свої повноваження за виданими довіреностями.

Телефон для довідок 8-04735-2-46-88.

---

interfax ukraine

ІНТЕРФАКС-УКРАЇНА

Інформаційне агентство "Інтерфакс-Україна" пропонує новий щоденний бюлетень

"ФОНДОВИЙ РИНОК І ІНВЕСТИЦІЇ"

У бюлетені:

Ринок цінних паперів.
Ринок приватизаційних і компенсаційних сертифікатів.
Емісія і розміщення акцій.
Портрети українських підприємств, акції яких являють інтерес для інвесторів.
Значні інвестиційні проекти.
Плани приватизації підприємств.
Діяльність іноземних інвесторів

та інші політико-економічні інформаційні пакети в щоденному та щотижневому режимі

Київ-119, Дегтярівська, 38\44,
телефон +38(044) 211-06-23
факс +38(044) 211-03-73
E-mail: root@interfax.kiev.ua

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ!

СКЛИКАЮТЬСЯ ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВАТ РБМУ «ХІМРЕМОНТ».

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарської діяльності.
2. Вибори органів управління ВАТ.
3. Зміни та доповнення до статуту.
4. Різні питання.

Збори відбудуться 24 квітня 1997 року об 11 годині в приміщенні будинку культури «Хімік» за адресою: Вінниця, вул. Некрасова, 25.

Початок реєстрації акціонерів о 10 годині.

При собі мати паспорт.

Телефон для довідок 27-49-87.

Арбітражний суд Запорізької області порушив справи про банкрутство:

товариства з обмеженою відповідальністю «ТНК» (Запорізька область, Вільнянськ, вул. Червоноармійська, 5; р/р 467303 у Вільнянському відділенні АК АПБ «Україна»), справа № 5/3-487;

приватного виробничого підприємства «Карат», (Запорізька область, Вільянськ, вул. Зачиняєва, 29, кв. 16; р/р 468263 у Вільнянському відділенні АК АПБ «Україна»), справа № 5/5-476.

Майнові вимоги кредиторів подавати до арбітражного суду (Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Луцьке ремонтно-транспортне підприємство виготовляє і реалізує:

агрегати для передпосівного обробітку грунту типу Європак-6000, Європак-4500;

відвали бульдозера Д-606;

котли НИИСТУ — 5М, КС-ТГ—16;

переобладнує вантажні автомобілі на дизельні двигуни Д-243, Д-245;

ремонтує вузли, агрегати трактора Т-70С.

Оплата попередня, можливий бартер.

Волинська область, Луцький район, с. Гірка Полонка.

Тел./факс: (03322) 6-44-40.

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас...

Укрін`юрколегія

(252034, Київ, вул. Золотоворітська, 2-а)

У справах про спадщину розшукує родичів,

Померлих у Канаді:

Миколи Желвах (Шелвах, Желвач, Шелвач), який народився в Україні 1922 року;

Анни Франк, уродженої Батурняк, котра народилась в Україні 1913 року;

Макса (Максима) Ільчука, який народився в Україні 1908 року;

Кіндрата Дудника, який народився 1910 року в Києві чи області;

Сергія Піскова, відомого як Сергій Піскар, який народився 1916 року в н/п Плишева, батьком котрого був Федір Пісков, а мамою — Лікера (Лукерія) Конопля;

Степана Томіна, який народився 1922 року в Городенці, дружина і діти котрого проживали в Україні;

Григорія Пацина (Пазина), який народився в Україні 1926 року;

Джона (Івана) Корчовського, який народився в Україні приблизно 1914 року;

Миколи Піхлика (Піхлина), який народився 1925 року в Канаді, батьки котрого Марія та Петро Піхлик (Піхлин) походять з України;

Катерини Дейтон, а саме: брати, сестри племінники та племінниці її матері Анни Напори, батьками якої були Юрій (Юрко) Напора та Тетяна, уроджена Четирбок;

Івана Іваніцького, який народився 1894 року в Україні;

Ганса Хілла (Гілла), який народився 1912 року.

Померлих у США:

Міллдред Паперман, яка народилась в Новоград-Волинському 1914 року, батьками якої були Вольф і Міня Паперман;

Костянтина Доміновського, який народився 1890 року в Дубно, батьком якого був Борис Доміновський, а матір'ю Марфа, в дівоцтві Чурілова.

Георгія Бірмана, який народився 1942 року в Аргентині, батько якого Саломон Бірман народився 1902 року в Західній Україні чи Польщі і матір'ю якого була Флора з дому Катц;

Хелени (Елени) Налиснюк (Малиснюк), яка народилась 1923 року в США, батьками якої були Іван Малиснюк (Налиснюк) то Фатина (Хотина) з дому Варгала (Віргала, Виргала);

Миколи Фока, який народився в н/п Тисова 1923 року.

Померлих у Німеччині:

Лідії Майсснер, яка народилася 1891 року в с. Мар'янівка біля Києва;

Георгія Куриленка, який народився 1924 року в Харкові, батько котрого Микола Кирилович Куриленко народився 1893 року в с. Ворожба Лебединського району Сумської області , а мати Лідія Трешау народилася 1906 року в Харківській області.

Померлих у Франції:

Олександри Гончарук (Хончарук), яка народилася 1916 року в н/п Вишеньки чи Вишенька, батьками якої були Метро (Дмитро) Гончарук (Хончарук) та Олександра, в дівоцтві Дак;

Артура Ширмана, який народився 1896 року у Відні, батьками якого були Моріс Ширман та Юта, в дівоцтві Голдштауб.

Померлих в Австралії:

Василя Гушева, який народився в Україні 1911 року.

Сергія Гайворонського, який народився в Луганській області в н/п Божидорово, брат котрого Тимофій загинув у 1944 році.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрін`юрколегію: **Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.**

Арбітражний суд Львівської області порушив справу № 2/119 від 27.02.97 р. про визнання банкрутом ТОВ «Зоряна», м. Львів.

Юридична адреса: м. Львів, вул. Стрийська, 78.

Банківські реквізити: р/р 6467765, МФО 325105 в Залізничному відділенні ПІБ м. Львова.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Херсонської області (325000, м. Херсон, пр. Ушакова, 47) порушив справу про визнання банкрутом колективного підприємства «Строитель» (юридична адреса: 326800, м. Каховка Херсонської області, вул. Луначарського, 17). Розрахунковий рахунок 000468966 в Каховському АПБ «Україна».

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Чернівецької області порушив справу № 5-6-3/б про банкрутство виробничо-комерційного підприємства «ЮГ» (Новодністровськ; р/р 468549 в Новодністровському відділенні Промінвестбанку України, МФО 356152).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б18-12 от 26.12 1996 г. о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Абердин» (г. Днепропетровск, ул. Комсомольская, 50, расчетный счет 3467762 в АКБ «Украина», валютный счет 101180705 в том же банке).

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 24-Б/6 від 11.02 1997 року про банкрутство малого підприємства «Аграрник».

Юридична адреса: Хмельницька область, Городоцький район, с. Лісогірка.

Банківські реквізити: розрахунковий рахунок 468727 в Городоцькому відділенні АПБ «Україна» АК.

Претензії приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення.

Свидетельство о регистрации общества с ограниченной ответственностью «Солинг» № 8040, выданное Печерской районной госадминистрацией 15.04.94 г., государственный регистрационный № 0885893, считать недействительным в связи с утерей.

Арбитражным судом Республики Крым рассматривается дело № 2136-8 о признании банкротом МЧП «Светлана» Красноперекопска.

Юридический адрес: 334900, Красноперекопск, ул. Менделеева, 14-а, р/с 1468618 в АКБ Украина.

По имущественному требованию кредиторы могут обращаться в арбитражный суд.

Арбітражний суд Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 3-Б від 20.01 1997 року про банкрутство спільного українсько-польського підприємтва «Дружба».

Юридична адреса: Хмельницька область, м. Городок, вул. Жовтнева, 94.

Банківські реквізити: розрахунковий рахунок 604701 в Городоцькому відділенні АПБ «Україна» АК.

Претензії приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення.

Кооператив «Фотокерамік», зареєстрований рішенням виконкому Печерської районної ради народних депутатів № 543 від 25.07 1990 року, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймають протягом двох місяців.

Товариство з обмеженою відповідальністю брокерська контора «Реформ інвест», зареєстроване Радянською районною держадміністрацією м. Києва 01.06 1994 року, державний реєстраційний № 0090-3454 ЛТД, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймають протягом двох місяців.

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34. Факс 449-85-62.

Арбітражний суд Закарпатської області (294008, Ужгород, пл. Народна,4) порушив справу № 455/7 про банкрутство МСП «Самоцвіт» (295212, с. Довге Іршавського району Закарпатської області, вул. Калініна, 45, р/р 468107 в ПІБ Іршави).

З телетайпа

Ростуть гриби на соняшнику

На Херсонщині вже давно замислюються над тим, як із вигодою використати гори лушпиння, що залишається після переробки соняшнику на олію та халву. Можна пресувати його в брикети й використовувати як паливо, та справа ця клопітка. А на Херсонському олійному заводі на нікому не потрібних відходах вирощують... гриби. Для цього пристосували просторе підвальне приміщення. Технологію допомогли розробити вчені з місцевого сільгоспінституту. Підстілка з пропареного соняшникового лушпиння виявилася врожайною. Перші 300 кілограмів делікатесних вешенок уже відправлено до магазинів, кафе і ресторанів міста.

Є й у нас зброярі

Конструктори Вінницького науково-виробничого об'єднання «Форт» створили пістолет «Форт-12». Новинка, за оцінками фахівців, зробленими в ході заводських і державних випробувань, за своїми основними параметрами перевершує відомі моделі пістолетів конструкції Макарова та Стечкіна.

Випуск пістолета передбачає спеціальні технології, але тульські зброярі відмовилися від продажу своїх секретів українським колегам. Виручили чеські майстри, які взяли на навчання провідних спеціалістів «Форту».

Поки що випущена невелика партія українських пістолетів, які вручають офіцерам як відзнаку за особливі заслуги.

Де житиме фазан

ЦЯ «ДИТИНА» виношувалася... 20 років і народитися могла лише за незалежної України. Раніше всі домагання вчених та природолюбів натикалися на партноменклатурну стіну: хіба можна охороняти природу краще, ніж у нас, в СРСР!

Виявляється, можна. І це вже тепер починає доводити національний природний парк «Подільські Товтри», створений за указом Президента України у червні минулого року на 261316 гектарах Городецького, Чемеровецького і Кам'янець-Подільського районів Хмельниччини. Держава фінансувала небагато — всього 11 тисяч гривень. Порівняйте: сім'я Паоло Сене, що заснувала один з найбільших національних парків Європи, отримала для початку 20 мільйонів доларів.

Важко розпочинати в час кризи, але ініціативний, діловий колектив під керівництвом Олександра Нікіткіна сам шукає шляхи для виживання і плідної праці. Парк збирається займатися розведенням куріпок, перепелів, фазанів, риби спочатку для поширення популяції, а згодом для промислового використання. На території парку відоме в колишньому Союзі Старошицьке господарство по вирощуванню лікарських рослин. Воно може дати вдосталь для українського народу цілющої фітопродукції і, головне, дешевшої за заморські бальзами. А скільки людей зможе отримати роботу! Усе це планується реалізовувати через магазин «Природа», який парк хоче відкрити. У перспективі — нові плантації «новорічних» ялин, звіроферми для розведення лосів, козуль, вепрів, кормова база для них, рибне форельне господарство... Оскільки подільське Придністров'я — одна з найчистіших після Чорнобильської аварії місцевостей в Україні, то гріх не замислитися над вирощуванням екологічно чистої сільськогосподарської продукції.

Колектив парку мріє про музей природи, експонати для якого були зібрані сподвижниками заповідної справи ще минулого століття.

Бакотська долина, де є міжнародний еталон верхньо-докембрійських вендських відкладень, стане туристичним центром з екологічними та заповідними стежками, дощатими будиночками для рибалок, мисливців, човнами напрокат... Майже казка. Товтри, овіяні легендами, любовно зібрані за все життя старійшиною подільських краєзнавців Томасом Сис і видані Подільським Братством, звичайно, мають світове значення. Адміністрація парку вже отримала пропозиції про співпрацю від національних парків Європи та Америки, туристичних фірм. А скоро через електронну пошту зможе спілкуватися з цілим світом. От тільки через недосконалу податкову систему отримати іноземні інвестиції, котрі можуть бути щедрими і так згодилися б для справи, невигідно.

А літо покличе в експедиції: по річках Збруч, Дністер, по самому Товтрському кряжу. Будуть вони під опікою заступника директора парку кандидата біологічних наук Людмили Любінської, бо саме вона відає науковою роботою. Усе своє життя присвятила боротьбі за здоров'я Товтр та народження парку. Коли хтось із природолюбів захоче разом із нею, подільською жрицею храму природи, дослідити, де росте сон-трава, чи нанести на карту район, де житиме фазан, зібрати зразки ґрунтів — ласкаво просимо зголоситися на адресу парку. Своєрідною нагородою стане також знайомство з третім за числом історико-архітектурних пам'яток містом України — Кам'янець-Подільським, де міститься адміністрація парку.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

Усміхніться!

Гордість

Зустрілися дві подруги, які довго не бачилися.

— Ну як живеш, чи питущий у тебе чоловік?

— Ніколи не вийде з корчми п'яним. А у тебе ж який?

— О, мій ніколи не вийде з корчми тверезим. Отож, ти своїм чоловіком можеш гордитися.

— Де там! Мій чоловік не виходить п'яним з корчми, бо його на руках виносять!

Не хазяїн

Нічний сторож повернувся з роботи. Знав, що жінка вночі зробила горілку. Коли та пішла доїти корову, почав шукати, а знайти не може.

— Що ви, тату, шукаєте? — питає п'ятирічний синок.

— Та горілку ж,... — шепоче батько.

— А ви загляньте в піч...

Заглянув, а вона там. Випив, поставив на місце сулію, а тут і жінка до хати.

— Мамо, а наш тато в домі не хазяїн, — каже син. — Доки не сказав йому, де горілка, ніяк не міг знайти...

Надіслав Іван АСАУЛЕНКО, медпрацівник.

Капустинці Яготинського району Київської області.

Міжнародні Авіалінії України
Ukraine International
AIRLINES

FRANCE AUSTRIA GERMANY BELGIUM GREAT BRITAIN SPAIN THE NETHERLANDS SWITZERLAND ITALY

ВЕСЕННИЕ ТАРИФЫ
(туда и обратно)

Амстердам........................$ 350.00
Франкфурт ....$ 350.00
Лондон.............................$ 379.00
Париж..............................$ 369.00
Вена ....$ 300.00
Мюнхен............................$ 285.00
Брюссель..........................$ 285.00
Цюрих...............................$ 285.00
Барселона.........................$ 390.00
Берлин ....$ 300.00
Рим...................................$ 285.00

НА КАЖДОМ РЕЙСЕ ПО ЭТОЙ ЦЕНЕ ТОЛЬКО 10 КРЕСЕЛ.
ПУТЕШЕСТВИЕ ДОЛЖНО БЫТЬ ЗАВЕРШЕНО ДО 15 МАЯ.
ТАКСЫ НЕ ВКЛЮЧЕНЫ.
ТЕЛ. 2166730/2218380

ГАРМОНИЯ В НЕБЕ
Продажа и бронирование
tel. 38044 216-67-30 221-83-80 274-45-28
fax 216-82-25

ДИРЕКЦІЯ ФЕСТИВАЛЮ «ЧЕРВОНА РУТА»
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

ФЕСТИВАЛЬ «ЧЕРВОНА РУТА» '97 ХАРКІВ

«ЧЕРВОНА РУТА»

V ЮВІЛЕЙНИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Харків 27 квітня - 11 травня
Театр опери та балету
Площа Свободи

акція підтримки молодих українських талантів
огляд творчих сил з усіх регіонів країни
презентація новітньої національної музики
відкриття нових зірок

Київ до Дня міста 25 травня
Майдан Незалежності
заключний гала-концерт

тільки живий звук
унікальна сценічна конструкція
суперсучасне технічне забезпечення найкращих світових фірм

ВХІД НА ВСІ ЗАХОДИ ВІЛЬНИЙ

телефони Дирекції у Києві:
тел./ факс: 216 02 91
тел. 274 01 86

спонсор фестивалю
КоронА
справжній чорний шоколад

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289792.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311052.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.